

НАСОКИ ЗА АПЛИЦИРАЊЕ

БУГАРИЈА – РЕПУБЛИКА МАКЕДОНИЈА

ИПА ПРОГРАМА ЗА ПРЕКУГРАНИЧНА СОРАБОТКА

Повик за проектни предлози Бр: 2007СВ16ІРО007-2011-2

Краен рок за аплицирање : 14 Септември 2011

Содржина

Содржина	2
Законска регулатива	4
Објаснување на текст полиња	5
1 Општа информација	5
1.1 Преглед на Програмата за прекугранична соработка ИПА Бугарија – Р.Македонија	Error! Bookmark not defined.
1.1.1 Подобен прекуграничен регион	6
1.1.2 Стратегија на програмата	7
1.1.3 Цели на програмата	8
1.1.4 Приоритетни оски на програмата	9
1.2 Извршни структури на програмата	9
1.3 Финансиски средства на програмата	10
1.3.1 Финансиски средства, доделени за вториот повик за собирање на проектни предлози	10
1.4 Државна помош	11
1.5 Проекти, што носат добивки	11
2 Правила на поканата за собирање на проектни предлози	11
2.1 Општа информација	11
2.2 Критериуми за подобност	14
2.2.1 Подобност на кандидатите (Водечки партнер и партнери)	14
2.2.2 Подобност на активностите	18
2.2.3 Подобни трошоци	28
Листа на подобни трошоци	29
<u>БУЏЕТСКА ЛИНИЈА 1: Административни трошоци - максимум 25% од вкупните трошоци за проектот</u>	29
<u>БУЏЕТСКА ЛИНИЈА 2: Патување и сместување</u>	30
<u>БУЏЕТСКА ЛИНИЈА 3: Состаноци, конференции, настани</u>	31
<u>БУЏЕТСКА ЛИНИЈА 4: Информирање и публицитет</u>	31
<u>БУЏЕТСКА ЛИНИЈА 5: Надворешна експертиза и финансиска ревизија</u>	32
<u>БУЏЕТСКА ЛИНИЈА 6: Инвестиции</u>	33
<u>БУЏЕТСКА ЛИНИЈА 7: Друго - максимум 15% од вкупните трошоци за проектот</u>	34
2.3 Како се аплицира за финансирање	36
2.3.1 Како можете да ги подигнете Документите за аплицирање	36
2.3.2 Како се пополнува Формуларот за аплицирање и неговите Прилози	36
3 Прилози	45
3.1 Прилози (А)	45

3.2 Прилози (Б)	46
3.3 Прилог (В)	46
4 Каде и како се доставуваат предлог-проектите	48
5 Краен рок за добивање на предлог-проектите	50
6 Оценка и избор на предлог-проекти	50
Речник на термини	62
Речник на кратенките	63

Законска регулатива

За изработка на оваа упатство се почитуваа следниве законски одредби :

- Регулотивата на Советот на Европа (ЕЗ) бр 1085/2006 од 17 јули 2006 година за основање на Инструментот за претпристапна помош (ИПА)
- Регулотивата на Европскиот парламент и Советот (ЕУ) бр 540/2010 од 16 јуни 2010 година, на амандмани на Регулотивата на Советот на Европа (ЕЗ) бр 1085/2006 од 17 јули 2006 година за основање на Инструментот за претпристапна помош; Регулотива на Европската Комисија (ЕЗ) 718/2007 од 12 јуни 2007 година [ОЈ L 170 од 29.06.2007] спроведување на Регулотивата (ЕЗ) 1085/2006 за создавање на инструмент за предпристапна помош (ИПА), (во натамошниот текст ИПА)
- Регулотива на Европската Комисија (ЕЗ) бр 80/2010 од 28 јануари 2010 година на амандмани на Регулотивата (ЕЗ) 718/2007 за спроведување на Регулотивата (ЕЗ) 1085/2006 за создавање на инструмент за предпристапна помош (ИПА)
- Бугарија - Република Македонија ИПА Програма за прекугранична соработка, одобрена од Европската комисија на 14.12.2007 со програмски референтен број С (2007) 6298, одобрена измена на 2010/06/26, со референтен број С (2010) 3.880 други релевантни национални и европски легислативи.

Ве молиме имајте предвид дека сите овие законски одредби, мора да се почитуваат од страна на кандидатите како во текот на изработката така и во фазите на спроведување на проектот.

Објаснување на текст – полето

На следните страници ќе најдете на текст полиња - означени со “Важно”

⚡ ВАЖНО – нагласуваме при подготовката на проектот да се земаат во предвид најважните елементи.

1 Општи информации

Оваа упатство за аплицирање има за цел да обезбеди практични информации на апликантите за проекти на ИПА Програмата за прекугранична соработка помеѓу Република Бугарија - Република Македонија

Тоа е најпрактичен начин на информирање за целата документација потребана за успешно поднесување на предлог проект во рамките на оваа програма. Оваа упатство обезбедува информации како да се пополни апликацијата, буџетот и другите неопходни формулари ,процедурата за аплицирање, критериумите за избор на проектите, процедурата на одлучување и други практични совети.

⚡ ВАЖНО

Имајте предвид дека оваа не е ФАРЕ/КАРДС програмата. Затоа прочитајте го внимателно оваа упатство, со цел да се избегне забуна!

1.1 Преглед на ИПА Програмата за прекугранична соработка помеѓу Република Бугарија – Република Македонија

Оваа програма се финансирана од Европската унија преку Инструментот за претпристапна помош (ИПА) и се ко-финансира од страна на Бугарија и Република Македонија преку придонеси од државните буџети и доколку е применливо - од корисниците на проектот.

Оваа програма продолжува со еволуцијата на прекугранични иницијативи на ЕУ, одразени во Програмата за соседство PHARE CBC / КАРДС 2004-2006.

Подетални информации за видови на проекти, подобни активности и корисници, буџетско расчленување по приоритетни оски и клучните области на интервенција се дадени подолу.

Програмскиот документ е достапен на веб-страницата на Програмата www.ipa-cbc-007.eu и на www.mrrb.government.bg и www.mls.gov.mk

1.1.1 Подобна прекугранична област

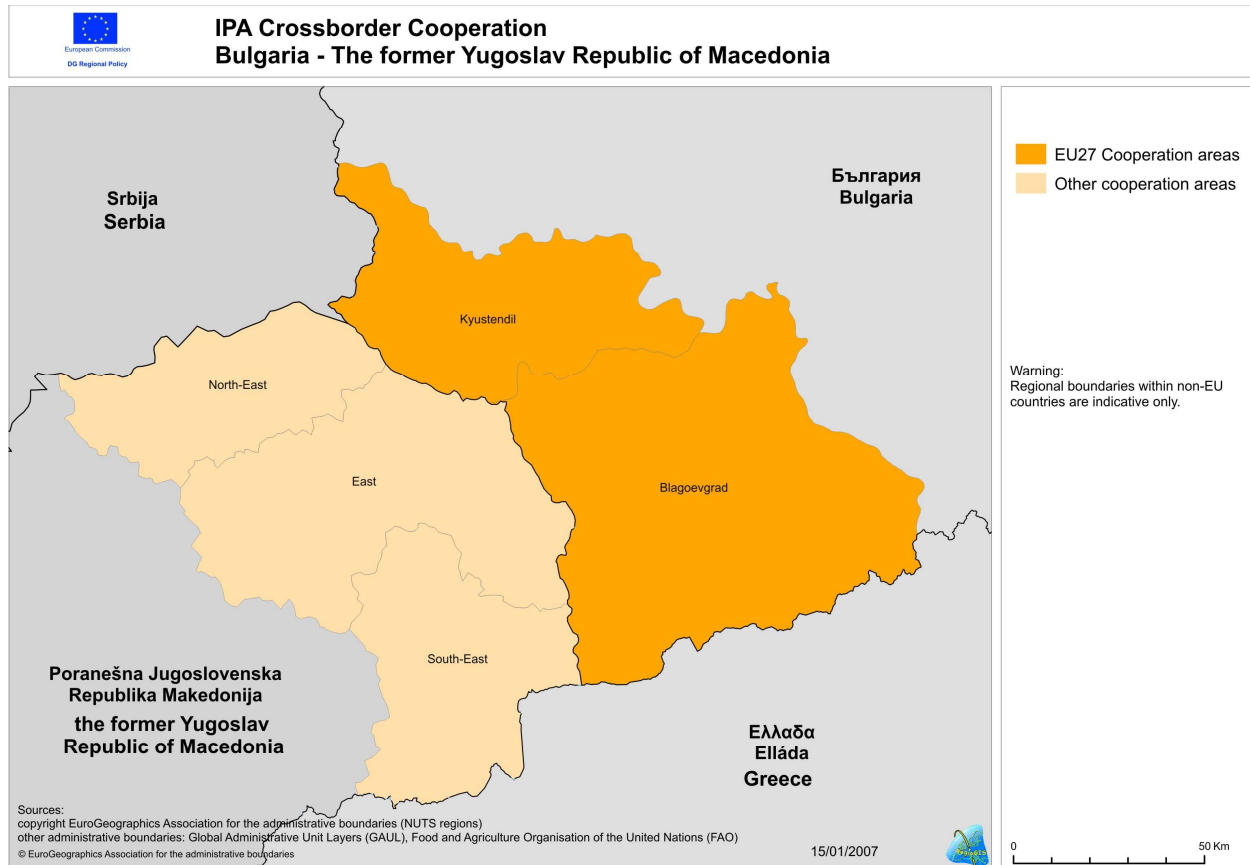
Пограничниот регион на Бугарија ги опфаќа областите **Благоевград** и **Ќустендил** (НУТС III), покривајќи 9 501 квадратни километри (8,6% од вкупната територија на земјата) и население од 486 291 луѓе (6,3% од вкупното население на земјата). Се состои од 23 општини (НУТС IV) и 462 населени места:

- Областа **Благоевград**: 14 општини - **Банско, Белица, Благоевград, Гоце Делчев, Гармен, Кресна, Петрич, Благоевград, Сандански, Сатовча, Симитли, Струмјани, Хаџидимово, Јакоруда;**

Областа **Ќустендил**: 9 општини – **Бобовдол, Бобошево, Дупница, Кочериново, Ќустендил, Невестино, Рила, Сапарева бања,Треклиано.**

Пограничниот регион на Република Македонија се состои од Североисточен, Источен и Југоисточен статистички регион НУТС III кои покриваат 9 235 квадратни километри (35,9% од вкупната територија на земјата) и население од 579 314 луѓе (28,6% од вкупното население на земјата). Се состои од 27 општини (НУТС IV), вклучувајќи и 641 населени места:

- **Североисточен регион**: 6 општини - **Кратово, Крива Паланка, Ранковце, Куманово, Липково и Старо Нагоричане;**
- **Југоисточен регион**: 10 општини - **Валандово, Гевгелија, Богданци, Дојран, Радовиш, Конче, Струмица, Босилово, Василево и Ново Село;**
- **Источниот регион**: 11 општини - **Берово, Пехчево, Винаца, Кочани, Чешиново - Облешево, Зрновци, Пробиштип, Штип, Карбинци, Делчево и Македонска Каменица.**

1.1.2 Стратегија на програмата

ИПА ги заменува претходните пет претпристапни инструменти ФАРЕ, ИСПА, САПАРД, Турција инструментот и КАРДС и ја обединува целата претпристапна помош во една правна основа. ИПА, исто така, е дизајнирана за подобро да се прилагоди на различните цели и на секој корисник поодделно, обезбедувајќи насочена и ефикасна поддршка во согласност со нивните потреби и еволуција.

Пограничните региони често се соочуваат со недостатоци, поради нивната периферна географски локации и релативна изолираност од националните економии. Во исто време развојот на внатрешниот пазар во рамките на Унијата (и слободното движење на стоки, луѓе, услуги и капитал), исто така, ја доведоа потребата за балансиран развој и интеграција на европска територија.

Целта на Програмата е да промовира поцврста интеграција на територијата обезбедувајќи рамномерен и одржлив развој во целиот прекуграничниот регион. Главната цел на интервенции кои ќе бидат финансирани со програмата во областа на прекуграничната соработка е да ги поддржат активностите за економски развој, преку инвестирање во потребните инфраструктури од мал обем, човечки потенцијал и поддршка на поволна бизнис средина и социјалната инклузија. Главните ресурси користени за развој на стратегијата се:

- ЕУ упатства и регулативи за ИПА; Стратешките насоки на Заедницата за кохезија;
- Социо-економска анализа и SWOT анализа на подобниот пограничен регион;
- Усогласување со ЕУ програми, национални / регионални програми и стратегии на двете страни на границата;

- Искуства од претходните ФАРЕ и КАРДС програми за периодот 1999-2006;
- Заклучоци од дискусиите на програмски тела, одговорните органи, експерти и клучни лица на регионално/локално ниво.

Стратегијата на програмата е развиена со давање акцент на поттикнување на предностите и искористување на потенцијалните можности на регионот преку дефинираните приоритети и области на интервенција земајќи го предвид големиот спектар на прекугранични потреби и можности за соработка. Во прилог на тоа, програмата има за цел да ги намали заканите од природни непогоди и загадување кои се заеднички за регионот.

1.1.3 Цели на програмата

Стратегијата за да одговори на специфичните потреби на граничната област на краток и на долг рок ги поставува и поддржува следниве **свкупни стратешки цели**:

Одржлив развој во пограничниот регион за поддршка на поширока европска соработка и напорите за интеграција.

Главната цел на програмата со клучните елементи на стратегијата произлезени од SWOT анализата, заедно доведоа до формулирање на следниве приоритетни цели на ИПА ПС, кои треба да се земат предвид при изготвувањето на проектот:

- **Специфична цел бр.1: Да се поттикне одржлив развој во прекуграничниот регион.**
- **Специфична цел бр.2 Да се поттикне социјалната кохезија во прекуграничниот регион**
- **Специфична цел бр.3: Понатамошен развој на привлечноста и квалитетот на живеење во прекуграничниот регион**

Предлог- проектите кои се однесуваат на **Цел 1** треба да демонстрираат разновидност на тековните економски активности, поддршка за регионот да се развива во економски силен регион со висок животен стандард, развој на нови синџири на вредности; поттик за истражување и развој на соработката, здружувања во кластери и услуги за бизнис-поддршка; поддршка на новите технологии и иновации.

Предлог-проектите кои се однесуваат на **Цел 2** треба да инвестираат во развој на човечките ресурси; активности "луѓе за луѓе "; иницијативи за развој на пазарот на трудот; културни размени, поддршка за зголемување на приспособливоста на работната сила кон потребите на пазарот; прекугранични мрежи на сите нивоа и сектори на активности, вклучувајќи поддршка за подготвување на предлог проекти од заеднички интерес.

Предлог-проектите кои се однесуваат на **Цел 3** треба да направат ефикасно искористување на постојните природни и културни ресурси во регионот и да ги открие економските придобивки што можат да им ги донесат на локалните жители; иницијативите за еко и културен туризам треба бидат поддржани, кога истите ќе го докажат својот одржлив развој за регионот.

↓ ВАЖНО

Ве молиме за подетални информации поврзани со Стратегијата на програмата погледнете го Програмскиот документ.

1.1.4 Програмски Приоритетни Оски

За да се постигнат целите утврдени во Програмскиот документ, партнерските земји имаат заеднички договорени главни насоки на кои интервенции во рамките на оваа програма треба да се фокусираат. Овие главни правци се нарекува Приоритетни оски и се следниве:

- *Приоритетна Оска 1: Економски развој и социјална кохезија;*
- *Приоритетна Оска 2: Подобрување на квалитетот на живеење;*
- *Приоритетна Оска 3: Техничка помош;*

↓ ВАЖНО

Само првите две Приоритетни оски финансираат проекти доставени од апликантите додека третата е посветена на осигурување на правилното функционирање на програмскиот менаџмент и телата за имплементација.

Приоритетните оски се поделени во клучните области на интервенција, како што следува:

Приоритетна Оска 1: Економски развој и социјална кохезија

- 1.1 Економски развој**
- 1.2 Социјална кохезија**
- 1.3 Подготовка на проект**

Приоритетна Оска 2: Подобрување на квалитетот на живеење

- 2.1 Искористување на еко ресурси**
- 2.2 Искористување на културните ресурси**

↓ ВАЖНО

За подетални информации поврзани со Програмските Приоритетни Оски и клучни области на интервенција погледнете го Програмскиот документ.

1.2. Извршни структури на програмата

Согласно ИПА регулативите, двете партнерски земји ги имаат воспоставено следниве основни менаџмент и извршни органи.

Управниот орган (УО) - Министерството за регионален развој и јавни работи на Република Бугарија - и двете земји се договорија дека одговорноста на Управен орган (УО) ќе биде дадена на Генералниот директорат за управување со територијална соработка "Програмирање на регионалниот развој во Министерството за регионален развој и јавни работи на Република Бугарија. Управниот орган е одговорен за управување и спроведување на прекуграничната програма во согласност со принципот на здраво финансиско управување.

Национален орган (НО) - Министерството за локална самоуправа на Република Македонија соработува во заедничкото програмирање, управување и спроведување на програмата.

Заедничкиот комитет за следење (ЗКС) е формиран од претставници на двете држави на национално, регионално и локално ниво, врши надзор на програмата и е одговорен за нејзината стратешка адаптација. ЗКС го одобрува пакетот за аплицирање, вклучително и евалуацијата на проектот како и критериумите за селекција.

Заеднички технички секретаријат (ЗТС) (главна канцеларија) е со седиште во Кустендил (Бугарија). Му помага на програмскиот менаџмент во извршување на нивните должности и е главната контакт точка помеѓу програмата и потенцијални корисници/партнери во проектот.

Заеднички технички секретаријат (ЗТС подрачна канцеларија/ антена) е со седиште во Струмица (Република Македонија), како дел од ЗТС, која има главна улога да служи како контакт точка за локалните потенцијални корисници/партнери во проектот.

♣ ВАЖНО

ЗТС - главната канцеларија и антената - се главни структури одговорни за информирање и поддршка на потенцијалните корисници.

1.3 Програмска Финансиска Алокација

Вкупниот буџет на програмата за програмскиот период 2007-2011 е 14277857 евра, од кои 12136178 евра се придонес од страна на ЕУ. Додека останатите 2141679 евра се националните придонеси од државните буџети на двете земји.

Ве молиме имајте предвид дека програмската финансиска алокација не е разделена по одделна држава или регион.

1.3.1 Финансиска алокација на средствата за вториот повик за предлог проекти

Вкупниот износ наменет за овој Повик за предлози за двете приоритетни оски е поделен како што следува:

Евра

Приоритетна Оска	ЕУ Финансирање	Национално финансирање *	Вкупно финансирање
	(а)	(б)	(а)+(б)
Приоритетна Оска 1	2 217 418	391 310	2 608 728
Приоритетна Оска 2	2 771 773	489 137	3 260 910
Вкупно	4 989 191	880 447	5 869 638

⚠ ВАЖНО

* Ко-финансирање од државните буџети на двете партнерски земји
Дозволено е доброволно сопствено учество на партнерите.

1.4 Државна помош

Комерцијални и активности кои генерираат профит не се квалификуваат како подобни со овој повик за проектни предлози. Во случај на било какви активности кои ќе генерираат профит ќе бидат одземени од грантот и овој проект ќе биде предмет на државна помош.

За таа цел, следните одредби треба да бидат исполнети од страна на секој проект:

- Кога корисниците на проектот со цел да ги постигнат целите на проектот треба да склучат договор со подизведувач/и, склучувањето на договорот треба да биде направено со транспарентна тендерска процедура следејќи ги правилата на ПРАГ.
- Проектот не смее да создаде економска предност на еден економскиот оператор. Сите истражувања или други проектни резултати ќе бидат достапни бесплатно за сите заинтересирани физички или правни лица, на не-дискриминаторен начин.

Правејќи го истражувања достапни само за одредени физички или правни лица е строго забрането! Исто така, резултатите од проектот не треба да создадат економска предност.

1.5 Проекти кои генерираат приходи

Во рамките на овој повик за предлог проекти нама да бидат финансирани проекти кои генерираат приходи.

2 Правила на повикот за доставување на предлог проекти**2.1 Општа Информација****Критериуми за соработка**

Проектите мора да имаат директен прекуграничен ефект, што означува дека треба да се почитува барем еден од следниве услови опишани подолу: заеднички развој, заеднички персонал, заедничка имплементација и заедничко финансирање.

Заеднички развој што означува дека проектот треба да биде изработен заеднички од страна на партнерите од двете страни на границата. Ова значи дека предлог-проектите

мора јасно да се интегрираат во идеите, приоритетите и активностите на заинтересираните страни. Водечкиот партнер е координатор на овој процес, но уште од самиот почеток на развојниот процес треба да ги вклучи и други партнери на проектот;

Заедничка имплементација— што означува дека активностите треба да се спроведат и координираат помеѓу партнерите и од двете страни на границата. Не е доволно активностите само да се одвиваат паралелно. Мора да има јасно оправдани врски помеѓу она што се случува и од двете страни на границата и воспоставени редовни контакти меѓу двете страни. Водечкиот партнер е одговорен да обезбеди правилна координација на активностите, почитување на планираните активности и постигнување на вистинско ниво на;

Заеднички персонал – што означува дека проектот не треба да ги дуплира функциите од двете страни на границата. Затоа, без оглед каде физички се наоѓа лицето, треба да се обезбеди заедничко управување на проектот. Персоналот ќе биде одговорен за проектните активности од двете страни на границата;

Заедничко финасирање – што означува дека ќе има само еден договор за секој проект и последователно треба да има еден заеднички буџет на проектот. Буџетот треба да се подели меѓу партнерите според извршените активности на секој од нив. Треба да биде отворена само една банкарска сметка за целите на проектот на име на - Водечкиот партнер. Водечкиот партнер е одговорен за администрирање и распределба на средствата како и за известување за нивното користење.

⚡ ВАЖНО

Проектите кои покриваат повеќе од еден од горе наведените услови ќе бидат позитивно оценети.

⚡ ВАЖНО

Број на предлог проекти по институција/организација:

Во рамките на тековниот повик за проектни предлози институцијата/организацијата може да поднесе само **еден предлог проект како Водечки Партнер**. Во случај институцијата/организацијата да има поднесено повеќе од еден предлог проект како Водечки Партнер, сите поднесени предлог проекти ќе бидат елиминирани уште во првата фаза на административна проверка.

*Институцијата/организацијата, сепак може да биде вклучена во други проекти но како **Партнер на проектот**.*

⚡ ВАЖНО

Еден предлог проект мора да покрива само една Клучна Област на Интервенција. Ова е задолжителен услов. Комбинација на активности од различни Клучни Области на Интервенција е забрането и ќе доведе до директна елиминација.

Законот кој се применува/ Примена на законот**↓ ВАЖНО**

Кога корисниците на проектот со цел да ги постигнат целите на проектот **имаат активности кои вклучуваат подизведувач**, договорот за подизведување мора да се направи со транспарентна тендерска процедура следејќи ги одредбите на **ЕУ регулативата 718/2007, член 121, преведено во Практичниот Водич за Процедури за Договарање на ЕЗ за надворешни активности (достапно на: http://ec.europa.eu/europeaid/work/procedures/implementation/practical_guide/index_en.htm).**

Проектите мора да се во согласност со националното и европското законодавство за еднакви можности и заштита на животната средина. Проектот, исто така, мора да го почитува одредбите на европското законодавство за информирање и публицитет.

↓ ВАЖНО

Проектот мора да вклучува активности за **информирање и публицитет**, во согласност со **Регулативите на Европската Комисија и почитување на Прирачникот за визуелниот идентитет**(достапно на: http://ec.europa.eu/europeaid/work/visibility/index_en.htm).

Финансирањето во рамките на тековната програма ќе биде ставено на располагање на потенцијалните корисници преку конкурентен процес. Управниот орган, заедно со Националниот орган и Заедничкиот технички секретаријат го распишуваат овој повик за предлог проекти. Рокот за поднесување на апликациите е даден во делот 5.

Овој повик за предлог проекти има за цел да воспостави цврсти партнерства во подобната област преку финансирање на "меки" проекти (како истражувања, стратегии, семинари, размена на know-how итн) и "инвестициски проекти"(како градежни работи, набавка и др).

За секој проект, **Водечки партнер (ЛП)** меѓу партнерите во проектот **мора** да биде назначен. Водечкиот партнер треба да биде физичко или правно лице **во подобниот пограничен регион на Програмата** и ќе ги преземе следните одговорности:

- ги утврдува постапките за односи со крајните корисници кои учествуваат во активностите, договорот меѓу другото се состои и од одредбите за гарантирање на стабилно финансиско управување со средствата доделени за активността, како и условите за враќање на прекумерно исплатените износи;
 - одговорен е за спроведувањето на целата операција;
 - одговорен е да ја префрли соодветната буџетската сума на партнерите кои учествуваат во активностите во согласност со договорот за партнерство и верифицираните трошоци;
 - гарантира дека трошоците прикажани од партнерите што учествуваат во активностите се платени за спроведување на операцијата и одговараат на активностите договорени меѓу партнерите што учествуваат во активността;
 - потврдува дека трошоците прикажани од страна на крајните корисници што учествува во активността се физичко или правно лице во земјите-учеснички и се потврдени од контролорите според член 108 од Регулотивата на Комисијата (ЕЗ) бр.718/2007 од 12 јуни 2007 ;
 - собира информации од партнерите во проектот, врши проверки на потврдени активности со напредокот на проектот и доставува извештаи до ЗТС;
 - го потпишува договорот за спроведување на проектот со УО;
 - го информира УО за потребата од промени во преоектот;
- Задачите на Водечкиот партнер се дадени во **договорот за грант (Анекс С)** и како и во **договорот за партнерство образец (Анекс А5),**

⚡ ВАЖНО

Секој проект **мора** да вклучува барем **еден партнер од секоја страна на пограничниот регион**. Проектите кои не соодветствуваат со оваа барање ќе се сметаат за неподобни.

Сите партнери се директно одговорни за спроведувањето на проектот и не можат да дејствуваат како посрденици.

Сите организации учеснички во овој повик за предлог проекти, се нарекуваат партнери.

Партнерите треба да одберат еден помеѓу себе кој ќе биде Водечки Партнер.

Поднесување на проектите е отворено за сите потенцијални корисници кои ги исполнуваат критериумите утврдени подолу.

2.2 Критериуми за подобност

Проектот за да биде подобен за финансирање во рамките на програмата, треба да исполни три типа на критериуми:

- Подобност на кандидатите (види дел 2.2.1)
- Подобност на активностите (види дел 2.2.2.)
- Подобност на трошоците (види дел 2.2.3)

2.2.1 Подобност на кандидатите (Водечки Партнер и Партнери)

(1) Сите вклучени партнери треба да ги исполнат следниве критериуми:

- Да се непрофитни тела/организации, кои се законски основани во согласност со националното законодавство на државата на чија што територија се наоѓаат;
- да се невладини организации (здруженија или фондации), јавен сектор, локални / регионални / државни органи;
- да се регистрирани во **дозволеният прекуграничен регион помеѓу Република Бугарија и Република Македонија** и
- генерално спаѓаат во една од следниве категории:
 - да бидат локални / регионални / национални органи или подружна/и структура/и на локални / регионални / државни власти. Во случај кога локална / регионална / национална структура **не е и не може да дејствува како правен субјект**, а е легално формирана централна организација, ако таква постои, треба да биде партнер во проектот.
 - да бидат национални и регионални агенции (одговорни на централно, регионално и општинско ниво)
 - да се парк администрации
 - да бидат локални / регионални шумски дирекции
 - да бидат здравствени институции
 - да бидат културни институции да се општински центри
 - да бидат регионални агенции за вработување

- да се невладини (НВО) или непрофитни (НПО) организации¹ како организациите за деловна поддршка, локални претпријатие агенции, развојни агенции, стопански комори на Македонија (CoCs), информатичката и комуникациската технологија (ИКТ) за развој, образование, обука и Истражување и развој (R & D), институции, здруженија на производители и на работодавците, синдикатите, другите државни и јавни агенции и асоцијации
- да бидат образовни институции како што се универзитети, училишта, колеџи и библиотеки
- да се Евро региони
- Или било која асоцијација на две или повеќе од горенаведените **и**
- да бидат директно одговорни за подготовката и управувањето на проектот со своите партнери, не дејствувајќи како посредник и
- да не бидат под потенцијален конфликт на интереси со Заедничките структури на програмата (Управниот орган, Националниот орган, Органот за сертификација, Органот за ревизија, Заеднички комитет за следење и Заедничкиот Технички Секретаријат). Доколку ваква ситуација се појави во текот на извршувањето на договорот корисникот мора веднаш да го известува Управниот орган;

↓ ВАЖНО

Специфични категории на подобни институции/организации се предвидени за секоја Клучна област на интервенција.

↓ ВАЖНО

Водечкиот партнер треба да биде регистриран во подобниот пограничен регион помеѓу Република Бугарија и Република Македонија најмалку 12 месеци пред истекот на рокот за доставување предлог проекти од овој повик за предлог проекти.

Во случај кога локални/регионални/национални органи/тела лоцирани во подобната област не се и не можат да бидат правно лице/subjekt, нивната легално формирана централна организација може да аплицира како Водечки партнер.

Максималниот број на партнери во проектот може да биде десет (10), вклучувајќи го и Водечкиот партнер!

↓ ВАЖНО

Сите партнери на проектот мора да потпишат нацрт договор за партнерство со Водечкиот Партнер, во кој договор се одредуваат нивните права и обврски. Договорот за партнерство треба да биде потпишан и припоен на формуларот за апликација.

¹ Профитот е дефиниран како:

- Создавање добивка во бизнис активности за сметка на сопствениците на бизнисот.
- Во случај на грант за некоја акција профитот е вишок на приходи над трошоците направени од корисникот кога е направено барањето за финално плаќање.
- Паушалниот иснос и паушалното финансирање ќе бидат воспоставени како такви за да го исклучат а priori профитот.

Образецот на договорот за партнерство е приложен кон оваа Упатство/Водич (Анекс/Прилог А5). Партнерите може да одлучат да одредат дополнителни или повеќе рестриктивни одредби од оние наведени во образецот на договорот за партнерство.

Сите партнери мора да имаат јасна улога во развојот и имплементацијата на проектот. Доколку нема проемни во одобрената апликација нацрт договорот за партнерство ќе се смета за конечен.

(2) Потенцијалните кандидати/апликанти не се подобни да учествуваат во повикот за предлог проекти ако:

(а) ако се банкротирани или се во ликвидација, и нивното работење е администрирано од страна на судовите, имаат склучено договори со доверители, ги имаат суспендирано деловните активности, се предмет на постапки во врска со овие прашања, или се во некаква слична ситуација, која произлегува од слична постапка според националното законодавство или регулативите на ЕУ;

(б) ако се осудени за некаков прекршок во однос на професионалното однесување со пресуда која има важност на *res judicata* (односно, против која не е можна жалба);

(в) тие се виновни за сериозна професионална злоупотреба докажано со било какви средства;

(г) ги немаат исполнето обврските поврзани со плаќање на долговите кон консолидираниот државен буџет;

(д) доколку биле предмет на пресуда која има важност на *res judicata* за измама, корупција, вклученост во криминална организација или било каква друга незаконска активност која е штетна за националните заедници или финансиски интереси;

(ѓ) ако се прогласени за сериозно прекршување на договорот заради неисполнување на договорните обврски во врска со постапката за јавна набавка или друга постапка за доделување на грант финансиран од страна на Европската Заедница или националните буџети.

Кандидатите, исто така, се исклучени од партиципација во повици за проектни предлози или доделување на финансиска поддршка, ако во времето на повикот за предлози, тие:

(е) ако се предмет на конфликт на интереси; конфликтот на интереси претставува какви било околности, кои можат да влијаат на процесот на имплементација, евалуација или, во објективен и непристрасен начин. Таквите околности може да резултираат од економски интереси, политички или национални преференции или семејни врски. (ж) ако се виновни за погрешно претставување на информациите барани од страна на Управниот орган / Заедничкиот технички секретаријат, како услов за партиципација во повикот за проектни предлози или пропуст да се дадат овие информации;

(з) ако се обиделе да добијат доверливи информации или да влијаат на органите за оценка во текот на процесот на евалуација на тековниот или претходните повици за предлози;

Во случаите наведени во точките (а), (в), (г), (ѓ), (ж) и (з) погоре, исклучувањето важи за период од две години од моментот кога е утврдено на прекршокот. Во случаите наведени во точките (б) и (д), исклучувањето важи за период од четири години од денот на објавување на пресудата.

↓ ВАЖНО

Водечкиот Партнер во име на сите партнери треба да потпише "Декларација за подобност" (Анекс/Прилог А6 на апликацијата) изјавувајќи дека сите партнери

на проектот вклучително и Водечкиот партнер не спаѓаат во ниту една од горенаведените категории од (а) до (з).

(2) Сите партнери мора да го докажат својот финансиски и административен капацитет за управување со преоктот, со:

- обезбедување достапност на привремени средства од сопствени / трети извори додека истите не бидат надоместени од програмата; покривање на сите неприфатливи и дополнителни трошоци, било пријавени во формуларот за апликација или се идентификуваат како такви од страна на програмските органи во текот на оценувањето и имплементацијата на проектите.
- да бидат искусни и способни да го покажат нивниот капацитет да управуваат со својот дел од активностите на проектот за кој се бара грант (види АФ, дел 1);

🔥 ВАЖНО

Не е задолжително сите партнери да обезбедат финасиско учество за подобните трошоци на проектот од сопствените извори. Доколку тие, доброволно обезбедат финансиско учество за подобните трошоци на проектот, тогаш тие исто така треба да имаат капацитет да обезбедат свое сопствено учество. Во оваа смисла нивното учество претставува дел од вкупните подобни трошоци кои ќе бидат финансирани од Водечкиот Партнер и неговите партнери.

Во оваа рамка, Водечкиот партнер и неговите партнери треба:

- а) да ја следи вредноста на нивното учество (ако е применливо) и листата на подобни трошоци при пополнувањето на буџетот на проектот (АФ - Дел 3 од оваа Упатство/ Насоки/Водич).

б) да имаат стабилни и доволни извори на финансирање за да се осигура континуитетот на работата на нивните организации во текот на проектот и, доколку е потребно, да учествуваат во неговото финансирање.

⚡ ВАЖНО

Кандидатите треба:

- да обезбедат привремена достапност на средствата од сопствени/трети извори додека истите не бидат надоместени од програмата;
- да ги преземат трошоците за сите неподобни трошоци.

Доколку е применливо сите партнери во проектот треба да достават Решение на Локален совет/ Управен Одбор на директори или кое било слично тело кое го регулира развојот на проектот и покривањето на трошоците поврзани со него.

Управниот орган може да побара дополнителни документирани докази и аргументи во врска со финансискиот капацитет.

⚡ ВАЖНО

Политички партии/организации и трговски организации не се подобни.

2.2.2 Подобни Активности

Дефиниција: Акцијата (проектот) се состои од збир на активности.

Проектот мора да биде во согласност со индикативните операции од клучна област на интервенција во рамките на секоја приоритетна оска како што е пропишано во ИПА Програмата за прекугранична соработка помеѓу Република Бугарија - Република Македонија и се наведени подолу.

⚡ ВАЖНО

Во рамките на овој повик за предлог проекти, ќе бидат финансирани **два вида на проекти:**

- **Не – инвестициски (“меки”) проекти со цел развој на истаржувања, работилници, семинари и рамена на искуства и**
- **Инвестициските проекти задолжително треба да вклучуваат градежни работи, “меки” мерки и набавки(ако е потребно).**

Покрај тоа **физибилити студии и други видови на техничка документација** ќе се финансираат во рамките на овој повик за предлог проекти.

- **Не се дозволуваат „двоетапни“ (двокомпонентни) проекти (компонента/етапа на проектирање и компонента/етапа на градежни работи/изградба)**

Времетраење: Планираното времетраење на акцијата не може да биде пократко од 6 месеци и не може да надмине 18/24 месеци

Времетраење на проектот и буџетски лимити:

Приоритетна	Област на	Тип на мерка	Износ на	Времетраење
-------------	-----------	--------------	----------	-------------

оска	интервенција		грантот (неповратната помош од проектот (евра))	на проектот (месеци)
Приоритетна Оска 1 Економски развој и Социјална Кохезија	1.1 Економски Развој	Меки	10 000-100 000	6-18
		Инвестициски + Меки	100 000-500 000	6-24
	1.2 Социјална Кохезија	Меки	10 000-100 000	6-18
		Инвестициски + Меки	100 000-500 000	6-24
	1.3 Подготовка на проектот	Меки	10 000-50 000	6-18
	Приоритетна оска 2 Подобрување на квалитетот на живот	2.1 Искористување на природните ресурси	Меки	10 000-100 000
Инвестициски + Меки			100 000-500 000	6-24
2.2 Искористување на културните ресурси		Меки	10 000-100 000	6-18
		Инвестициски + Меки	100 000-500 000	6-24

Кај инвестициските проекти, кои вклучуваат меки мерки од Приоритетна оска 1 и 2, инвестициската компонента не треба да надминува 18 месеци.

🔥 ВАЖНО

ЕУ ќе финансира **85%** од подобните трошоци, а **националните буџети** на двете држави учеснички ќе обезбедат **15% ко-финансирање**.

🔥 ВАЖНО

Распределба на буџетот на "Меки" и "Инвестициски" проекти ќе биде соодветно 20:80% од вкупниот износ на тековниот повик.

Локација:

За да бидат подобни за финансирање проектните активности мора да се спроведуваат во подобниот прекуграничен регион на Република Бугарија и Република Македонија. (види дел 1.1.1).

🔥 ВАЖНО

Не-инвестициските ("меки") проекти – главно меките активности се подобни за финансирање. Кога се предвидени трошоци за набавка, тогаш истите не смеат да надминат 20 % од вкупните трошоци на проектот.

Исто така **компјутери, лаптопи и друга соодветна опрема** може да се набави од делот на предвидените трошоци за набавка, меѓутоа набавката на лаптопи треба да се **оправда соодветно за целите на конкретната активност** и ќе се смета за подобра само доколку истите досега **не биле набавени од други проекти финансирани од страна на ЕУ.** **Инвестициските проекти, кои вклучуваат „меки“ мерки – главно активности за поткрепа на инвестирањето се подобни за финансирање. Трошоците наменети за активности за поткрепа на инвестирањето треба да сочинуваат најмалку 70% од вкупните подобни трошоци на проектот и мора**

задолжително да содржат градежна компонента. (набавки се дозволени само во врска со градежните работи).

Видовите на активности финансирани во рамките на секоја приоритетна оска, клучни области на интервенција и индикативно работење се опишани подолу:

Приоритетна оска 1 – Економскиот развој и социјална кохезија – Подобрување на конкурентноста и економскиот раст на целиот регион, со цел да се зголеми вработувањето и социјалната интеграција на прекуграничната област:

Оската е поделена во три клучни области на интервенција, однесувајќи се соодветно на економскиот развој, социјалната кохезија и подготовка на проекти.

Клучна област на интервенција 1 – Економскиот развој

Индикативни операции

(1) „Меки“ мерки

Следните активности се дозволени за оваа индикативна операција:

- Развој на обука, трансфер на најдобри практики, научна размена и образовни капацитети за економија базирана на знаење;
- Иницијативи за развој на заеднички пазар на трудот и потесна соработка помеѓу работната сила
- *Заеднички активности за поддршка на прекугранични бизнис активности:* формирање на центри за поддршка на прекугранични бизнис иницијативи за развој на заеднички маркетинг и промовирање, користење на ИТ за промоција на прекуграничната соработка меѓу компании, воспоставување на бази на податоци за регионалните чинители, заеднички иницијативи за привлекување на директни инвестиции во прекуграничниот регион и зајакнување на трансферот на стручност, итн
- *Совети за подготовката и сертифицирањето на* приватни компании, НВО и јавни институции, обезбедување на системи за квалитет на менаџмент, производи, еколошки услови;
- *Консултации и совети за почеток на бизнис,* бизнис планирање и разработка на стратегии, пренос на технологии, патенти и трговски марки, правни прашања, финансии и маркетинг;
- *Промоција на прекуграничните вмрежување:* бизнис средби, семинари, конференции, награди за бизнис вештини, итн
- *Прекугранични иницијативи за охрабрување на соработка помеѓу претприемачи:* програми за обука, развивање на шеми за поддршка и создавање на економски мрежи;
- *Прекугранични активности за зголемување на информираноста за придржување кон Европското право за МСП (мали и средни претпријатија):* семинари, курсеви за обука, информациски кампањи, заедничка разработка на упатства и други публикации, оценување и други видови на соработка во областа.

- *Создавање на структури за соработка* за давање на заеднички прекугранични услуги на бизнисот, посебно на МСП.
- *Поддршка за формирање на заеднички вложувања*, задруги или конзорциуми за заедничко производство или обезбедување на туристички услуги - изработка на бизнис и маркетинг планови, истражувања на пазарот, пазар и кампањи за односи со јавноста, директни извозни продажби и маркетинг, итн;
- Информативни услуги за претприемачи активни во пограничниот регион: создавање на бази на податоци, заеднички бизнис директориуми, интернет платформи, разни интернет-базирани информациски ресурси, итн
- Подготовка на *заеднички истражувања* на пазарните можности;

(3) „Инвестициски“ мерки

Следните активности се подобни од оваа индикативна операција:

Градежни работи од мал обем, т.е. реконструкција/ремонттирање на информациски и бизнис центри и инкубатори.

- Создавање на центри за размена на информација за прекуграничната економска соработка;
- Модернизација на инфраструктура што им припаѓа на местата (на пример автобуски постојки, паркинзи, тротоари, осветлување и зелени површини);
- Реконструкција и создавање на комуникациски мрежи;
- Услуги за надзор на градежни работи (поврзани со градежништвото);
- *Купување на ИТ опрема*, потребна за создавање на бизнис мрежи, база на податоци и виртуелни центри за помагање на бизнисот;

Потенцијални кандидати,

да ги исполнуваат критериумите за подобност наведени во 2.2. Критериумите за подобност и

- Може да се еден од следниве типови на организации: **општини; трговски комори, економски здруженија, индустрија или земјоделство, професионални здруженија и филијали, агенции за економски развој, бизнис центри, бизнис здруженија, бизнис инкубатори, синдикати, организации за професионално образование и квалификации, професионални училишта, центри за обука, универзитети, училишта, колеџи, НВО, регионални структури на централната/локалната администрација, институции на администрацијата на пазарот на трудот, здруженија на погоре наведените.**

Клучна област на интервенција 2 – Социјална кохезија

Индикативни операции

(1) „Меки“ мерки

Следните активности сеподобни од оваа индикативна операција:

- Создавање на *заеднички информациона системи*, кои даваат можност за институционални контакти за прекугранични дејности;
- Истражувања и реакции за создавањето на заеднички социјални и општествени служби, вклучително соработка во здравството;

- Активности кои го охрабруваат управувањето со човечки ресурси и еднакви можности за групите кои се во нееднаква положба на пазарот на трудот;
- *Создавање на заеднички системи за развој на ЧР, разработување на стратегии и споделување на најдобрите практики во областа на управувањето со ЧР.*
- *Создавање на соработка помеѓу образованието, институциите за квалификација и пазарот на трудот;*
- *Спроведување на прекугранични иницијативи за обука и шеми за професионална обука за квалификација или преквалификација на работници во секторите на туризмот и производството;*
- *Создавање на информациски мрежи за електронски услуги (е - здравје, е – обука, е – влада и други).*

(2) „Инвестициски“ мерки

- Развој на социјална инфраструктура, вклучително инфраструктура на образованието, здравството, грижи за децата и друго;
- Набавка на специјализирана опрема
- Реконструкциски активности

Потенцијални кандидати,

да ги исполнуваат критериумите за подобност наведени во 2.2. Критериумите за подобност и

Може да се еден од следниве типови на организации: **општини; непрофитни здравствени институции, трговски комори, економски здруженија, индустрија или земјоделство, професионални здруженија или филијали, агенции за економски развој, бизнис центри, бизнис здруженија, бизнис инкубатори, синдикални здруженија, организации за професионално образование и квалификации, професионални училишта, центри за обука, универзитети, училишта, колеџи, НВО, регионални структури на централната/локалната администрација, институции на администрацијата на пазарот на трудот, здруженија на горенаведените.**

Клучна област на интервенција 3 – Подготовка на проектот

Индикативни операции

(1) „Меки“ мерки

Следните активности се подобни од оваа индикативна операција:

- Пред-физибилити и физибилити студии
- економски и технички физибилити студии
- Анализи на трошоците и користите (Cost-benefit анализи)
- Финансиски планови и планови на паричните текови
- Маркетинг проучувања
- Базни проучувања и правила за изготвување на помошни шеми и алатки за финансиска поддршка
- Проценки за влијанието врз животната средина
- Технички проучувања
- Подробни проекти за самиот проект
- Архитектурни и инженерски проекти
- Подготовка на тендерски (јавни набавки) документи и квантитативни сметки

Оваа област на интервенција има за цел подготвување на добро разработен проект за аплицирање за други европски и национални извори на финансирање.

Потенцијални кандидати,

да ги исполнуваат критериумите за подобност наведени во 2.2. Критериумите за подобност и

- Може да се еден од следните типови на организации: **локални или регионални власти; регионални структури на централната администрација; истражувачки институти, училишта, центри за обука; трговски комори; институции на администрацијата на пазарот на трудот; организации за професионално образование и квалификации; универзитети; НВО; здруженија на горенаведените организации.**

Приоритетна оска 2 – Унапредување на квалитетот на животот – заштита и одржливо искористување на природните и културните ресурси

🔥 ВАЖНО

Во рамките на Вториот повик за предлог проекти до 20% од вкупниот износ на приоритетната оска 2 ќе биде распределен за проекти од Клучната област на интервенција: Искористување на културните ресурси.

Типовите на активности кои ќе бидат финансирани по Приоритетни оски, Клучни области на интервенција и Индикативните операции се опишани подолу:

Клучна област на интервенција 1 – Искористување на природните ресурси

Индикативни активности

(1) „Меки“ мерки

- Создавање на мрежа и соработка помеѓу постоечките еколошки институции (т.е. агенции за заштита на природата, администрации на заштитените зони) за одржување на одржливи екосистеми и заштита на заедничката природна средина, прекуграничен интегриран пристап и работа во мрежа;
- Изработка на заеднички/усогласени планови за управување со заштитените природни зони;
- Изработка на заеднички планови и решенија за заштита на биолошката разновидност;
- Изработка и спроведување на заеднички планови, едукативни и тренинг програми за превенција на загадувањето;
- Изработка на заеднички системи за рано предупредување и спречување на елементарни непогоди;
- Заедничка изработка и поттикнување на инструменти и техники за воспоставување на заеднички прекуграничен туризам заснован врз можностите за одржлива експлоатација на природните ресурси;
- Заеднички истражувања на влијанието на климатските промени врз регионот и

- заеднички акциони планови за неговото намалување;
- Заеднички истражувања сврзани со зголемувањето на енергетската ефикасност и користењето на обновливи енергетски извори;
 - Заеднички научни истражувања, пописи, прибирање на податоци, размена на информација и ноу-хау за зачувување на природните ресурси во прекуграничниот регион;
 - Ограничување на негативните ефекти на економските активности врз животната средина и поттикнување на соодветни еколошки економски активности;
 - Заеднички јавни кампањи за информирање на јавноста за заштита на животната средина и еколошко однесување: заеднички конференции, работилници, изложби, двојазична/повеќејазична промотивна литература;
 - Заеднички прекугранични информативни кампањи насочени кон зачувување на загрозената животна средина на регионот, вклучително прекугранични и меѓународни работни семинари за превенција на ризикот за животната средина и борба со предизвиците на климатските промени;
 - Активности за намалување на загадувањето на животната средина во рудниците (на пример размена на искуство, прекугранични истражувања, изготвување на планови за одржливо управување и др.)

(2) „Инвестициски“ мерки

- Подобрување и изградба на инфраструктура во мал размер поврзана со природни објекти;
- Превенција, обнова и заштита на значајни области, простори и живеалишта (санација на областите каде имало влијанија, вклучително места уништени од пожари, повторно засадување, обнова на мочуришта, ревитализација на ендемични растенија, збогатување со насади и сл)
- Развој на одржливо еколошки соодветно органско земјоделство, риболовно стопанство, земјоделство и овоштарство, вклучително одгледување и производство на билки, ореви, лековити растенија, ароматични зачини, зеленчук, пчелни производи, животински производи, печурки, шумско овошје, расадник за садници и др.;
- Подготовка или обновување на земјоделски стопанства за воведување на (или преминување на) технологии на органска аквакултура, земјоделство и сточарство;
- Инвестициски мерки во мал размер, насочени кон модернизација или обновување на бунари/извори/езера и териториите околу нив, зони со ерозија на почвата и мочуришта;
- Инвестициски мерки во мал размер, насочени кон отстранувањето на технички пречки преку подобрена инфраструктура за исфрлање на земјоделски/органски отпад, хербициди, анаеробна ферментација и добивање на биогаз, управување со пасишта, пречистување на отпадни води од земјоделството и др.;
- Инвестирање во специјализирана опрема и технологии поврзани со зачувување на природата и се неопходни за спроведување на активноста по оваа компонента;
- Создавање и опремување на: места за набљудување на животинскиот свет; платформи за набљудувачите на птици и "фото-ловци", места за хранење на диви птици/ животни' направени од естетски / еколошки соодветни материјали; еко "Зелени" и "тематски" -патеки (орнитолошки, ботанички); образовни / научни патописи;

- Изградба на велосипедски патеки на соодветни локации (поради проблемите на животната средина создадени од велосипедизам активности off road "надвор од патот", подрачја и патишта подложни на ерозија не треба да се развиваат за оваа намена);
- Реконструкција/ Градба / реновирање на објекти базирани на "природата" интерпретација/ образование / центри за посетители (овие се центри имаат за цел преку своите активности да ги привлечат туристите поблиску до природата), во комбинација / или не, со стручна обука на возачи, аниматори, планински водичи, Спасувачки екипи и др; Активности за постојана заштита од негативните ефекти од поплави – чистење на речни корита, активности за давање на хуманитарна помош, модернизација/обновување на структурите за контрола и пренасочување на водите како: заштитни ѕидови, насипи, брани, соѕидани брегови, обновување и изградба на постројки за одводнување и инфраструктурата и др.;
- Активности во областа на оперативната заштита од негативните ефекти од поплави – создавање на хидротехнички структури во мал размер и други активности за подобрување на прекуграничното управување при поплави;
- Зајакнување на пресекот на реките за целите на мониторинг на водата;

Потенцијални кандидати,

да ги исполнуваат критериумите за подобност наведени во 2.2. Критериумите за подобност и

- **Може да биде еден од следните видови на организации:** општини, регионални структури на централна/локална администрација, администрацијата на природни паркови, универзитети, колеџи, школи, организации за стручно образование и квалификација, истражувачки институти, центри за обука, центри на заедницата, НВО, здруженија на горенаведените.

Клучна област на интервенција 2 – Искористување на културните ресурси

Индикативни активности

(1) „Меки“ мерки

- Прекугранична соработка меѓу културни институции и организации;
- Создавање на нови заеднички прекугранични културни производи и услуги;
- Активности за развој на културниот туризам како фактор за зголемување на вработеноста;
- Создавање на информативни мрежи за промовирање на заедничкото културно наследство во регионот;
- Размена на најдобри практики и know-how (знаења) во областа на преродбата и зачувувањето на културното наследство, конзервација на културните објекти и нивното претворање во туристички објекти;
- Разработка на модели за управување со културните објекти;
- Активности што ги намалуваат и спречуваат негативните ефекти на економијата врз автентичноста на културното наследство;
- Културна соработка преку развој на заеднички традиционални и нови фестивали, изложби, културни настани и др.
- Стимулирање/преродба на традиционалните занаети, обичаи и културно наследство и развој на селскиот туризам;

- Разработка на нови прекугранични интегрирани производи на селскиот туризам кои го опфаќаат целиот туристички циклус – дестинации, услуги и развој на вештини, програми за превод/интерпретации, маркетинг и промоции и др. кои можат да ја поттикнат вработеноста во пограничниот регион;
- Активности поврзани со маркетинг и рекламирање на селски објекти, како напр. објавување на брошури и летоци, промовирање на селските производи во даден регион; организирање на изложби или семинари, создавање бази на податоци, веб страници и мултимедијални производи, одредување на постојните потреби и тенденции на пазарот и изработка на правилни маркетиншки стратегии за производите и др.
- Воспоставување на партнерства меѓу заинтересираните страни во пограничниот регион и спроведување на заеднички активности насочени кон зголемување на информираноста, маркетинг и поттикнување, изградба на капацитет, организирање на тркалезни маси и работни семинари за дискутирање на теми сврзани со одржливиот развој на селскиот туризам и вреднување на локалните средства и културното наследство.

(2) „Инвестициони“ мерки

- Обновување / Изградба или рехабилитација на инфраструктура од мал обем поврзана со културни места.
- Обновување/Изградба или рехабилитација на современа туристичка инфраструктура – територии за логорување и соодветната опрема и постројки кои се наоѓаат во близина на областите со висока природна вредност; системи на патеки за прошетка и еко патеки, пешачки и јавачки патеки: создавање на зони и опрема за алпинизам, водени спортови; создавање и опремување на места за одмор, места за пикник заштитени од пожар и поврзани со надзор (согласно со барањата на националното законодавство),
- Создавање на подобра инфраструктура за туристички посети, вклучително за хендикепирани лица (подобрен пристап и удобности), на природни феномени, разгледување на културни знаменитости и др.: напр. скалишта, осветлување, вода и канализација, електрична струја, греење и вентилација; поставување на знаци, нагиби, тоалети, мала опрема за собирање на отпад и др.
- Создавање на обележувачи - табли, стрелки, шеми на мапи и др.; изградба и обновување на патеки за прошетка, еко-патеки, обележување на патеките, табли со објаснувања/упатства согласно утврдената номенклатура, мапи и писмени прирачници;
- Градежни работи за подобрување на автомобилскиот пристап до места и објекти за културен селски туризам – паркинзи, обновување/изградба на патишта, зони за одмор и др. и соодветен надзор (согласно барањата на применливото национално законодавство);
- Набавка на опрема и материјали – за интерпретација/превод, едукација, посетители или други центри; создавање на информациона системи во туристичките информативни центри, опрема за културни настани, системи за следење на влажноста и температурата, безбедносни системи и др.;

Потенцијални кандидати,

да ги исполнуваат критериумите за подобност наведени во 2.2. Критериумите за подобност и

- може да биде еден од следните типови на организации: општини, регионални структури на централната / локалната администрација, универзитети, колеџи, школи, театри, музеи, библиотеки, професионална и образовна организација, центри за обука, институциите за заштита на културното наследство, центри на заедницата и културни центри, Невладини организации, здруженија од горенаведените.

⚡ ВАЖНО

Инвестициските активности треба да се спроведуваат на општинска или државната сопственост.

Сопственоста треба да биде:

- ослободена од било какви оптоварувања;
- не е објект на тековна парница;
- не е предмет на побарување во согласност со локалното национално законодавство.

Сите предвидени инвестициски активности мора да бидат поткрепени со **одобрени / сертифицирани детални проекти за градежни работи и издадено одобрение за градење** (каде што е применливо во согласност со законската регулатива. .

Во случај на инвестициски активности заради заштита на културно-историското наследство, деталниот проект за заштита/обнова/изградба треба да биде одобрен од страна на релевантните национални институции за културно наследство пред поднесувањето на предлог проектот.

“Дво-фазни” (дво-компонентни) проекти нема да бидат подобни (компонентата за дизајн на проектот/фаза и градежни работи/компонента на изградба/фаза).

Сите инвестициски предлози треба да имаат позитивна оценка за влијанието врз животната средина (ЕИА), доколку за ваква активност се бара оценка согласно националната регулатива. Треба да се има предвид дека сите инвестиции (инфраструктурни работи) **мора да бидат во согласност со** релевантната регулатива за заштита на животната средина на Европската комисија.

Процедурите за Оценка на влијанието врз животната средина (ЕИА) како што стои во ЕИА – директивата² е целосно применлива за сите инвестициски проекти во рамките на ИПА инструментот. Ако ЕИА директивата се уште не е целосно променета, процедурите ќе бидат исти како оние што се утврдени во споменатата директива. Ако проектот има влијание врз место од важност за заштита на природата, треба да се направа соодветна проценка на влијанието врз заштитената природа, еквивалентна на онаа пропишана со Член 6 на Директивата за животна средина³

² Директива на Советот 85/337/ЕЕЦ од 27 Јуни 1985 за Оценување на влијанието на одредени јавни и приватни проекти врз животната средина (ОЈ Л 175, 5.7.1985, с.40 Директива како и последната корекција со Директивата 2003/35/ЕК, ОЈ 156,25.6 2003 с17.

³ Директива на Советот 92/43.ЕЕЗ од 21 Мај 1992 за Заштита на природата средина и на дивата фауна и флора (ОЈ Л 206, 22.7.1992). Директивата како и последната корекција со Регулотивата (ЕК) Бр 1882/2003 (ОЈЛ284,31.10.2003,с1)

2.2.3 Подобност на трошоците

Само "подобните трошоци" може да бидат земени во предвид за финансиска поддршка. Овие трошоци се детално опишани подолу. Затоа буџетот претставува приближна проценка на трошоците и максимална граница за "подобни трошоци". Имајте на ум дека подобните трошоци мора се базирани на реалните трошоци. Подобноста на трошоците се однесува на ЕУ и национален придонес.

Поради тоа во интерес на апликантот е да обезбеди **реален и ефективен буџет**.

Услови за подобност на трошоци

За да бидат подобни за финансиска помош по овој повик за прибирање предлози, трошоците мора:

- да се неопходни за спроведувањето на активностите и да одговараат на принципите на стабилно финансиско управување, поточно вредноста за парите и ефикасност на трошоците;
- да се наведени во буџетот на проектот;
- да се стварно направени од корисниците или нивните партнери во време на спроведувањето на активностите одредени во Формуларот за аплицирање;
- да се искажани во сметководствената и даночна документација на партнерите, препознатливи и проверени и поткрепени со документи за правдање на трошоци;
- да се проверени од контролорите и потврдени како подобни;
- да се во согласност со одредбите на договорот за грант, националното и европското законодавство;
- не биле предмет на финансирање од какви било други јавни фондови;

- да се направени до крајот на проектот. Почетниот датум на подобност на трошоците за подготовка на проектот е датумот на официјалното одобрение на Договорот за финансирање помеѓу Поранешна Југословенска Република Македонија и Европската комисија (13 октомври 2008 г.), но не порано од една година пред датумот на тековниот повик за проектни предлози. Почетниот датум на прифатливост на другите трошоци е датумот на склучување на договорот меѓу Управниот орган и Водечкиот партнер;
- Направените трошоци мора да се во согласност со:
 - Регулатива (ЕЗ) бр. 718/2007 на Комисијата од 12 јуни 2007 година [ОЈ L 170 од 29.06.2007] за имплементација на Регулатива (ЕЗ) бр.1085/2006 на Советот за создавање на Инструмент за претпристапна помош (ИПА)
 - Регулатива на Комисијата (ЕЗ) бр 80/2010 од 28 јануари 2010 амандмани на Регулативата (ЕЗ) 718/2007 за спроведување на Регулативата (ЕЗ) 1085/2006 за создавање на инструмент за претпристапна помош (ИПА)
 - PRAG;
 - Конкретните правила одобрени од Заедничкиот комитет за следење.

За да бидат подобни за финансиска поддршка во рамките на овој повик за предлози, трошоци не треба да биде предмет на финансирање од други јавни фондови.;

⚡ ВАЖНО

Придонес во натура не е подобен трошок!

Листа на подобни трошоци

БУЏЕТСКИ ЛИНИИ:

БУЏЕТСКА ЛИНИЈА 1: Административни трошоци – максимум 25 % од вкупните трошоци по проектот

БУЏЕТСКА ЛИНИЈА 2: Патување, дневници и сместување

БУЏЕТСКА ЛИНИЈА 3: Состаноци, конференции, настани

БУЏЕТСКА ЛИНИЈА 4: Информирање и публицитет

БУЏЕТСКА ЛИНИЈА 5: Надворешна експертиза

БУЏЕТСКА ЛИНИЈА 6: Инвестиции – минимум 70% од вкупните трошоци по проектот

БУЏЕТСКА ЛИНИЈА 7: Друго – максимум 15 % од вкупните трошоци по проектот

⚡ ВАЖНО

Вкупниот износ на максималните суми по буџетските линии наведени подолу надминува 100 %. **Во проект со стварни трошоци износот треба да биде 100 %.**

БУЏЕТСКА ЛИНИЈА 1: Административни трошоци – максимум 25 % од вкупните трошоци по проектот

Персоналот има право на надоместок за работа за спроведувањето на проектот. Вклучително и за сите трошоци сврзани со канцелариите како:

Суб-линија	Прифатливи трошоци
Проектен персоналот	Административниот/техничкиот персонал ги вклучува на пример Раководителот на проектот, Координаторот, сметководителот,

	секретарката, техничкиот асистент, експертот за снабдување и други експерти. Сите членови на персоналот треба да бидат од важност за извршувањето на активноста. Исплати за техничкиот и административниот персонал, вклучувајќи ги и придонеси за социјално осигурување и други слични трошоци. Надоместоците за надворешните експерти не се дозволени во оваа буџетска линија. (види буџетска линија 5)
Наемнина за канцеларија	Трошоци за наемнина за канцеларија.
Режиски трошоци	Трошоци за струја, греење, вода и др.
Потрошен материјал	Трошоци за хартија, пенкала, дискети, папки, тонер и др.

БУЏЕТСКА ЛИНИЈА 2: Патување и сместување

Оваа буџетска линија ги покрива трошоците на учесниците од двете земји (на персоналот по проектот и/или директните корисници) при настани кои се одржуваат во двете земји партнери како следува:

- настани поврзани со проектот (технички состаноци, состаноци на заеднички работни групи, состаноци на тимот за проектот и др., работни семинари, тренинзи и семинари)
- службени патувања поврзани со активностите на проектот;

Суб-линија	Прифатливи трошоци
Патни трошоци	<p>Патните трошоци обично ги покриваат трошоците за:</p> <ul style="list-style-type: none"> билети за воз; билети за автобус; патување со автомобил (трошоци за бензин/километар, осигурување на автомобилот, зелена карта, патарина и др.); здравствено осигурување трошоци за виза <p>⚡ ВАЖНО Вкупниот број километри треба да се одреди во предлог-проектот во согласност со опфатот на проектот.</p>
Трошоци за дневници	<p>Трошоци за дневници – дозволени само за проектниот тим Во подобниот пограничен регион - € 20; Во трети земји и надвор од подобниот пограничен регион - € 35.</p>
Трошоци за сместување	<p>Трошоци за сместување Во подобниот пограничен регион - € 50; Во трети земји и надвор од подобниот пограничен регион - до € 130.</p>

БУЏЕТСКА ЛИНИЈА: 3 Состаноци, конференции, настани

Трошоците за организирање на состаноци, семинари, прес-конференции, кампањи за зголемување на информираноста, тренинзи, комитети за оценување и др. вклучуваат:

Суб-линија	Прифатливи трошоци
Изнајмување на сала	Трошоци за изнајмување на сала (во јавни или приватни згради) – за состаноци, тренинзи или процедури за оценување;
Изнајмување на аудио / видео техника	Трошоци за изнајмување на опрема, вклучително: <ul style="list-style-type: none"> опрема за превод; аудио опрема; видео опрема; друга опрема сврзана со целта на настанот.
Кафе паузи, закуски и др.	Трошоци за кафе паузи, закуски, кетеринг, деловни вечери и ручеци за сите учесници во настаните; <p>⚡ ВАЖНО Трошоците за алкохолни пијалоци и цигари не се прифатливи. Трошоците се единствено прифатливи ако се наведени јасно и лесно се гледаат на поканата/дневниот ред.</p>
Подготовка на материјали	Трошоци за подготовка на материјалите за настанот (покани, дневен ред, презентации и др.);
Потрошен материјал	Трошоци за потрошен материјал како хартија, папки, регистратори, кутии, дискети, компакт дискови и др.

БУЏЕТСКА ЛИНИЈА: 4 Информацја и публицитет

Суб-линија	Прифатливи трошоци
Купување на рекламен материјал	Трошоци за купување на рекламен материјал како CD, USB флеш дискови, капи, чанти, тефтери, папки и др.
Елаборација,	Трошоци за елаборација, дизајн, превод, објавување или печатење

дизајн, превод и др.	на: <ul style="list-style-type: none"> информативни материјали (во врска со документите по проектот, одредби за спроведување и др.) брошури (коишто содржат информација за спроведувањето и резултатите од проектот); прирачници и основни напатствија (по проектот); рекламни елементи (вклучително изработка и печатење на логото за проектот и др.)
Објавување во медиумите	Средства за подготовка на материјали и обезбедување на промоции на радио, телевизија и во печатот.

БУЏЕТСКА ЛИНИЈА 5: Надворешна експертиза

Суб-линија	Прифатливи трошоци
Физибилити студии, проектирање и др	Трошоци за физибилити студии, технички студии, проектирање и др.
Преведувачи за симултан превод, лектори, инструктори	Трошоци за преведувачи за симултан превод, лектори, инструктори (не смеат да бидат лица кои учествуваат во управувањето на програмата/проектот);
Дозволи, сертификати и др	Трошоци за добивање на дозволи, сертификати, согласност, одобренија и други документи во врска со изготвувањето на документи, набавки и градежни работи. Банкарски трошоци за транснационални финансиски трансакции ; Банкарски трошоци за отворање и администрирање на засебна банковна сметка(и) потребна за програмата;
Консултации	Трошоци за надворешни консултации (за студии, правни совети и др.);

БУЏЕТСКА ЛИНИЈА: 6 Инвестиции – минимум 70% от вкупните трошоци по проектот

Суб-линија	Прифатливи трошоци
Купување на земјиште	<p>Трошоци за купување на земјиште – само во исклучителни случаи, кога тоа е апсолутно потребно за спроведувањето на проектот. Треба да бидат добро оправдани така што ќе се достават сите документи за процена на вредноста на земјиштето. Вредноста на земјиштето треба да биде потврдена од овластен проценувач или уредно овластен официјален орган.</p> <p>⚡ ВАЖНО Максимум 5%од вкупните трошоци на проектот</p>
Инвестиции во мал размер	<p>Трошоци за подготовка на земјиштето – секакви дејности што ќе го направат земјиштето погодно да се користи за целта на проектот (отстранување на непотребни материјали и растителност, одводнување и др.);</p> <p>Главна инвестиција (градба, реконструкција, рехабилитација, проширување и модернизација на зградата(ите)/објектот(ите) и инсталации во зградата).</p> <p>Комунална мрежа: приклучување на електричната мрежа, водоводната мрежа, канализационата мрежа, гасоводната мрежа и др.</p> <p>Уредување на местото: места за работници и опрема, исфрлање на отпад, огради и др.</p> <p>Трошоци за обновување на земјиштето по завршување на градежните работи и/или дејности за заштита на животната средина;</p> <p>Трошоци за надзор (ако е потребно) – во согласност со соодветното национално законодавство</p>
Набавка *	<p>Трошоци за купување и изнајмување на ИТ опрема и мебел;</p> <p>Трошоци за ставање на опремата во работна состојба;</p> <p>Трошоци за софтвер;</p> <p>Купување на ПМВ е прифатливо само ако тоа е стварно потребно за постигање целта на проектот (т.е. специјализирани ПМВ за интервенција во случај на елементарни непогоди и несреќа).</p>

* За опрема која што нема да биде употребувана од проектните партнери или од проектните целни групи по завршувањето на проектот и ако употребниот период на опремата е подолг од времетраењето на проектот, дозволени се само трошоци за амортизација. Во тој случај, амортизационата рата мора да биде во линија со националните или внатрешните партнерски правила. Амортизацијата се пресметува пропорционално во секој релевантен периодичен извештај. Вкупната вредност на амортизационата сума во однос на вкупното времетраење на проектот не може да се пресметува како вкупна сума во еден одреден период.

Врз основа на употребата на опремата во проектот, дозволена е само пропорционална сума на амортизациони трошоци. Сумата (процентот на користење и времетраењето) треба да бидат подложни на ревија.

Амортизационите трошоци за опремата не смеат да ја надминат цената на купување на опремата.

БУЏЕТСКА ЛИНИЈА: 7 Останато – максимум 15 % од вкупните трошоци по проектот

Суб-линија	Прифатливи трошоци
Подготовка на проектот	<p>Трошоци за подготовка на проектот (состаноци меѓу партнерите, консултации, истражувања, превод на документи, даноци и други давачки), направени пред склучувањето на Договор за финансиска помош. Трошоците се прифатливи од денот на Договорот за финансирање меѓу Поранешна Југословенска Република Македонија и Европската комисија (13 октомври 2008 г.), но не порано од една година пред датумот на повикот за прибирање на предлози.</p> <p>⚡ ВАЖНО Максимум 5 % од вкупните трошоци по проектот. Плаќањето на трошоците за подготовка на проектот ќе биде направено само на оние кандидати чии проекти ќе бидат одобрени за финансирање. Во спротивен случај овој трошок не е дозволен.</p>
Други специфични активности по проектот	<p>Специфични активности предвидени во проектот кои не можат да се сврстат во никоја од горенаведените буџетски линии. Тие трошоци се прифатливи само ако се детално искажани во објаснувачките документи во согласност со сложеноста на проектот.</p> <p>⚡ ВАЖНО Максимум 5 % од вкупните трошоци по проектот.</p>
Непредвидени трошоци	<p>⚡ ВАЖНО Максимум 5 % од вкупните трошоци по проектот.</p>

Согласно член 89 од Регулатива бр. 718/2007 за имплементација на ИПА преку дерогација на чл. 34 за спроведување на ИПА Регулативата, следните трошоци се прифатливи:

- (а) данок на додадена вредност, доколку се исполнети следниве услови:
- (i) не е повратен со какви било средства согласно националната легислатива (за Бугарија – Актот за ДДВ, писмо бр 91-00-502/27.08.2007 од Министерството за финансии; за Македонија – Правилник за спроведување на ДДВ);
 - (ii) се утврди дека го сноси крајниот корисник, и
 - (iii)) јасно е утврден во предлог-проектот.
- (б) трошоци за транснационални финансиски трансакции;
- (в) кога за спроведување на одредена активност е потребно отворање на посебна сметка или сметки, банкарски трошоци за отворање и водење на сметки;
- (г) трошоци за правно советување, нотарски трошоци, трошоци за технички и финансиски експерти како и трошоци за сметководство, ако се директно поврзани со кофинансираната активност и неопходни за нејзина **подготовка и спроведување;**
- (д) трошоци за гаранции од банката или други финансиски институции, дотаму што гаранциите се наложуваат со националното законодавство или законодавството на Заедницата;
- (е) режиски трошоци, под услов да се засноваат на реалните трошоци за спроведување на засегната активност

Следните типови трошоци не се прифатливи:

Согласно член 34 од Регулатива бр. 718/2007 за спроведување на ИПА Регулативата, освен ако поинаку не е наведено со посебни одредби за секоја ИПА компонента, следните трошоци не се прифатливи:

- (а) даноци, вклучувајќи данок на додадена вредност;
- (б) царини и увозни давачки, и какви било други давачки;
- (в) купување, изнајмување или закупување на земјиште или постојни згради;
- (г) парични казни, финансиски казни и трошоци за парница;
- (д) оперативни трошоци;
- (е) половна опрема;
- (ж) банкарски трошоци, трошоци за гаранции и слични давачки;
- (з) трошоци за претворање, давачки и загуби во размена поврзани со евро сметките на посебните компоненти, како и други чисто финансиски трошоци;
- (и) придонеси во натура

Покрај горенаведените, не се прифатливи и следниве трошоци:

- Проекти поврзани исклучиво или главно со индивидуални спонзорства за учество во работилници, на семинари, конференции, конгреси;
- Проекти поврзани исклучиво или главно со индивидуални стипендии за истражувања или тренинг курсеви;
- Проекти без реално прекугранично влијание;
- Проекти со одредби за финансирање на редовни активности по управување со локални организации;
- Проекти започнати пред Апликантите да склучиле договор за додела на неповратна помош, освен активности по подготовка на проектот;
- Проекти поврзани со политички партии;
- Добротворни донации;
- Проекти вклучени во други програми на Заедницата.

2.3 Како се аплицира за финансирање

2.3.1 Како можете да ги подигнете Документите за аплицирање

Документите за аплицирање го содржат Формуларот за аплицирање и Прилозите. Тоа се официјалните формулари кои треба да бидат поднесени при аплицирање за финансиска помош по програмата. Упатството за аплицирање исто така е вклучено кон документите и во него потенцијалните апликанти можат да најдат детални инструкции за аплицирање за финансиска помош.

Документите за аплицирање се достапни на следните веб страници:

Веб страница на програмата: www.ipa-cbc-007.eu;

Веб страница на Управувачкиот орган: www.mrrb.government.bg;

Веб страница на Националниот орган: www.mls.gov.mk;

Веб страница на Заедничкиот технички секретаријат: www.ipa-cbc-007.eu.

Веб страница на бугарското Министерство за финансии: (www.eufunds.bg)

Апликантите можат да поставуваат суштински прашања во писмена форма до 21 календарски ден пред крајниот рок за поднесување на предлогот. ЗТС ќе одговори не покасно од 11 календарски дена пред крајниот рок за доставување на предлозите.

Прашања можат да се испраќаат по Е-пошта или по факс на долунаведената адреса при што јасно треба да се назначи референтниот број на Повикот за прибирање на предлози:

Факс: 00359 78 55 11 85

E-mail: jtsipakyustendil@gmail.com

Прашањата кои може да се однесуваат и на други апликанти, заедно со одговорите, ќе се објават на веб страницата: www.ipa-cbc-007.eu.

2.3.2 Како се пополнува Формуларот за аплицирање и неговите Прилози

Ве молиме погледајте ги дадените подолу инструкции за пополнување на Формуларот за аплицирање и Прилозите.

↓ ВАЖНО

Порверете дали сте ги пополниле **Формуларот и Прилозите** (види подолу) со **копјутер** коректно и комплетно и сте ги додале сите неопходни документи..

Формуларот и прилозите мора да бидат пополнети **користејќи ги формулатите вклучени во Апликациониот пакет.**

Формуларот и Прилозите треба **да се пополнат на англиски јазик.**

Треба да се прикачат придружни документи издадени од национални/локални органи или други органи.

На сите страни во долниот десен агол на рака треба да се напише **бројот на страната** (кој продолжува од **Формуларот за аплицирање до последната страна на последниот прилог**).

Доколку во стандардниот Формулар за аплицирање се вршени некакви промени, вашето барање ќе биде отфрлено.

Печатната и електронската верзија на Формуларот за аплицирање (Дел I, II и III) треба да бидат идентични (броевите на верзијата во аголот на страните треба да се идентични).

Формулар за аплицирање**Насловна страна на Формуларот за аплицирање:**

Името на проектот и името на организацијата – Водечки партнер треба да се назначи на англиски јазик. Бројот на приоритетната оска и бројот на основната област на интервенција треба да се земе од табелата прикажана во точка 2.2.2. од овој документ.

Регистрација на проектот

Регистарски број и датум: Се става на ковертот од ЗТС/Подрачната канцеларија. Датумот и часот на регистрирање е датумот и часот кога во целост пополнетиот Формулар за аплицирање, заедно со Прилозите, со назначен датум, со ставен печат и потпис, ќе пристигне во ЗТС/Подрачната канцеларија. Формуларот за аплицирање и прилозите – документи во печатна и дигитална верзија (на CD или DVD) треба да пристигнат во ЗТС/Подрачната канцеларија пред или на датумот на крајниот рок наведен во повикот за прибирање на предлози и посочен во повикот за прибирање на предлози.

Секакви документи за аплицирање пристигнати по истекот на крајниот рок автоматски ќе се отфрлат дури и кога на поштенскиот жиг се гледа датум поранешен од крајниот рок или ако задоцнувањето е заради курирската служба.

Број на проект: Бројот се пополнува од Претседателот на Работна група за оценка при отворањето на понудите.

Листа за проверка

Листата за проверка се пополнува автоматски кога сите делови и секции во апликациониот формулар ќе бидат точно пополнети

ФА - ДЕЛ 1**⚡ ВАЖНО**

Ве молиме пополнете ја подолната информација за секој партнер по проектот, почнувајќи од бр. 1 за Водечкиот партнер / корисник

1. Идентитет**1.1. Детална информација**

Наведете го официјалното и полното име на организацијата.

Наведете го правниот облик, официјалната адреса, законскиот застапник, телефонот, факсот и Е-пошта.

Ако партнерот е регионален/локален огранок – правен субјект, тоа треба да се наведе во оддел: Организација.

Имињата на сите организации – партнери треба да се наведат на мајчин и на англиски јазик. Доставениот “правен статус” треба да го содржи типот на организацијата (од јавниот сектор – јавен орган или орган еквивалентен на невладин сектор).

Јавен сектор

- Јавен орган – правен субјект основан и управуван согласно јавното право, со доверени конкретни овластувања и задачи од јавен интерес (напр. национални, регионални, локални власти).
- Тело еквивалентно на јавно-правното – правниот субјект кој треба да ги исполнува следните критериуми:
 - основано согласно јавното или приватно право со специфичната цел да задоволува потреби од јавен интерес;
 - кое има статус на правно лице (вклучително непрофитна организација со јавно финансирање);
 - финансирано во поголемиот дел од државата, регионалните или локални органи или други јавно-правни тела; или е под управен надзор на тие органи и тела; или има административен, управен или надзорен одбор, од чии членови повеќе од половина се именувани од државата, регионалните или локални органи или од други јавно-правни тела.

Невладин сектор

• Непрофитна организација – правен субјект чија основна цел е поддршка на приватниот интерес или загриженоста на јавноста, без комерцијална цел и финансиска добивка (напр. фондации, граѓански здруженија само со приватно финансирање).

За сите партнери, вклучително организацијата – Водечки партнер потребно е да се наведе името и должноста на законскиот застапник.

Водечкиот партнер и партнерите треба да достават податоци сврзани со предметот на работење и бројот на даночната регистрација.

Водечкиот партнер во својство на водечки корисник е одговорен за спроведувањето на целиот проект. Водечкиот партнер е примател на целата кореспонденција за време на процесот на аплицирање и оценка, а исто така е одговорен за известување пред ЗТС по одобрување на проектот. Поблиска информација за улогата и задачите на Водечкиот партнер можете да најдете во образецот на Договорот за финансиска помош приложен кон ова Упатство.

1.2. Профил на партнерот

Наведете го минатото искуство (**во последните 3 години**) во проекти за територијална соработка.

Наведете ја конкретната улога на секој партнер во спроведувањето и управувањето со овој проект. Ако Водечкиот партнер учествува како партнер во други предлози по проектот по овој повик за прибирање на предлози, Водечкиот партнер јасно треба да ги наведе тие предлог-проекти.

1.3. Искуство на партнерот

Наведете веќе финансирани и спроведени проекти (максимум 10 (десет) на партнер по проектот).

Тука корисниците треба да наведат дали некогаш добивале финансирање од Европските фондови.

Тука Проектните партнери треба да претстават подробна информација за успешно спроведени проекти (**максимум 3 (три)** проекти на партнер избрани од претходната табела).

2. Финансиски податоци

2.1. Детална информација

Информациите кои се однесуваат за вкупната сума на проектот, вкупната сума на финансирањето од ЕУ, вкупната сума на националното кофинансирање и ако е применливо и сопствено учество, автоматски ќе се пополнат по пополнувањето на буџетските табели од Апликациониот формулар – Дел 3 – табела 2.

2.2. Финансиска состојба, капацитет и опрема

Проектните партнери мора да наведат информација за годишниот промет, бројот на персоналот со полно работно време, бројот на персоналот кој работи половина работно време, бројот на канцеларии и опрема.

Формулар за аплицирање - ДЕЛ 2

1. Профил на проектот

1.1. Име на проектот

Наведете го официјалното и *полно име* на проектот и акронимот.

Наведете ја Приоритетната оска и Основната област на интервенција на проектот. Бројот на приоритетната оска и бројот на Основната област на интервенција треба да се земат од табелата во оддел 2 - **точка 2.2.2. Приоритетни оски на програмата** од овој документ.

Рок на проектот

Наведете го рокот на проектот **во месеци**.

1.2. Прекуграничен карактер на проектот

За да го докажете прекуграничниот карактер на проектот, Вие треба да објасните кои од следните критериуми се исполнети (**минимум еден**): *Заедничка разработка, Заедничко спроведување, Заедничко ангажирање персонал, Заедничко финансирање* (Ве молиме погледајте го оддел 2 – Општи барања).

1.3. Прекугранично влијание на проектот

Проектните партнери треба да достават информација во врска со прекуграничното влијание на проектот. Како што може да се види од Табелите за оценка (Глава 6 – Оценка и избор на апликантите), прекуграничното влијание на проектот се оценува согласно Техничка оценка и оценка на квалитетот №-12. **Ако по тој критериум просечниот број на бодови е помал од 5 бода, предлог-проектот нема да се прифати.**

2. Финансиска информација

2.1. Извори на финансирање (евро)

Наведете ја информацијата сврзана со вкупната вредност на проектот, вкупната вредност на европските средства, вкупната вредност на националното кофинансирање и ако е можно – на сопствениот придонес.

2.2. Детален преглед на прифатливи трошоци за година (евро)

Планираните прифатливи трошоци се пополнуваат автоматски по пополнувањето на буџетските табели на **Формуларот за аплицирање – Дел III – табела 3**.

3. Опис на проектот

3.1. Соодветност со стратегијата на програмата

Сите проекти по Програмата за прекугранична соработка ИПА Бугарија - Поранешна Југословенска Република Македонија треба да бидат во согласност со *стратегијата определена во Програмата*. Тоа може да се докаже со објаснување на планираниот придонес на проектот за целите на програмата. Проектните партнери треба кратко и јасно да објаснат како нивниот проект ќе придонесе за целите на програмата.

По тоа прашање партнерите треба да објаснат како проектот е соодветен со стратегијата на програмата и да ја наведат приоритетната оска, основната област на интервенција и индикативната активност на која е насочен проектот.

Доколку проектот предвидува активности кои можат да придонесат или да влијаат на друга приоритетна оска или основна област на интервенција, или индикативна активност, објаснувањата треба да се дадат во овој оддел.

3.2. Цели на проектот

Проектите треба да имаат свои сопствени јасни цели (општа и специфични) во согласност со целите на програмата. Треба да се објасни како целите на проектот одговараат на целите на програмата и на приоритетната оска.

3.3. Историјат и потреба од проектот гледано во целина

Проектните партнери треба да достават јасен приказ на проблемот со кој ќе се занимава проектот и придонесот на проектот за неговото решавање. Проектните партнери треба да обезбедат информација за потребите, заканите, слабостите и усилбите на целните групи и целниот регион.

Се препорачува да се наведе новината во проектот во врска со претходни достигнувања – вклучително други активности, финансирани од ЕУ и други проекти и програми во регионот – и во врска со достигнувањата во регионот во иднина. Треба да се опише заради што избраното партнерство е потребно за проектот. Освен тоа нивото на достигнувања по проектот треба да се образложи во однос на долгорочното влијание врз крајните резултати од проектот.

3.4. Опис на целните групи, корисниците и нивниот приближен број

Проектните партнери треба да достават јасен опис на целните групи, корисниците и нивниот приближен број.

„Целни групи“ се групите/субјектите врз кои проектот ќе има позитивно влијание

„Директни корисници“ се лицата кои директно учествуваат во спроведувањето на проектот

„Крајни корисници“ се лицата кои ќе имаат долгорочна корист од проектот

3.5. Активности по проектот

Апликантите треба да ги пополнат планираните активности за постигнувањето на целите наведени во 3.2. Ве молиме наведете го местото на спроведување на секоја активност и одговорниот партнер за секоја активност.

3.6. Времетраење и акционен план

За секоја активност јасно треба да се наведе почетниот датум, датумот на завршување и времетраењето.

4. Показатели за мониторинг

4.1. Очекувани финални продукти и резултати

Проектните партнери треба да ги прикажат количинските показатели од програмата валидни за финалните продукти и резултати на проектот, следејќи ги инструкциите даде ни во Методологијата на индикаторите на финални продукти и резултати. Документот е достапен на веб-страницата на Програмата.

Полето “Quant” треба да се пополни согласно програмските единици.

Во делот за финални продукти, количините се во Бројки за сите финални продукти

4.2. Мултипликативен ефект

Опишете ги можностите за мултиплицирање и проширување на крајните резултати од проектот.

4.3. Одржливост

Апликантите треба да објаснат како ќе се обезбеди одржливоста на продуктите и резултатите по завршувањето на проектот. Овој дел треба да ги вклучи аспектите на сопственоста; потребните акции и средства за одржливост на резултатите, стратегии за надградба итн.

Во делот “оправдување” кај резултатите, апликантите треба да опишат изворот за верификација на резултатите кои треба да се постигнат.

Водечкиот партнер и проектните партнери треба да обезбедат одржливост на проектните резултати не помалку од 5 години по завршување на имплементациониот период кај проектите за инвестициска поддршка и не помалку од 2 години по завршувањето на имплементациониот период кај проектите со меки мерки.

Ве молиме да обрнете внимание на тоа дека, согласно Чл. 57(1) од Регулацијата на ЕК бр. 1083/2006 проектот го задржува правото на средствата од Фондовите само ако кој проект не подлежи на суштински модификации:

- кои влијаат на природата на проектот или на имплементационите услови или овозможува недозволива поддршка на фирма или јавен орган;
- резултира со промена на природата на сопственоста на предмет на инфраструктура или престанок на продуктивните активности.

5. Усогласување на проектот

5.1. Други програми/стратегии

Апликантите треба да ги определат регионалните/националните/европските програми или стратегии во областа на која се однесува проектот и да ја докажат усогласеноста на проектот со соодветните документи/активности, доколку е применливо.

5.2. Други проекти

Проектните партнери треба да ги идентификуваат проектите врз кои овој предлог-проект има комплементарно / обновувачко / мултипликативно дејство.

5.3 Хоризонтални теми

Објаснете како Вашиот проект ќе придонесе за поттикнувањето на трите *хоризонтални теми* (еднакви можности, влијание врз животната средина и иновативни елементи/методи).

Доколку се предвидува негативно влијание, од било која причина, тогаш треба јасно да објасните како такви негативни ефекти ќе бидат сведени на минимум или на друг начин компензирани.

6. Управување со проектот

6.1. Општа координација и управување, вклучувајќи ги и административните и финансиските аспекти

Улогата и одговорностите на Водечкиот партнер и партнерите по проектот треба да бидат јасно наведени.

Генерално Водечкиот партнер е одговорен за целокупната координација, управување и администрирање на проектот, а партнерите по проектот се одговорни за определени активности.

Водечкиот партнер и партнерите по проектот треба да изготват и потпишат Договор за партнерство кој јасно ги одредува улогата и одговорностите на секој партнер. Образец на Договорот за партнерство е вклучен кон Документите за аплицирање и укажува на минималните стандарди на Договорот за партнерство. Конкретниот договор по проектот може да се прошири и да биде подетален.

⚡ ВАЖНО

Проектниот партнер никогаш не може да биде подизведувач и обратно!

Ве молиме имајте на ум дека **"партнер"** кој учествува во спроведувањето на проектот како **"водечки партнер"** или **"партнер по проектот"** се исклучува од секакви облици на подизведување спрема другите партнери по проектот.

6.2. Тим предложен за спроведување на проектот

Проектните партнери треба да достават информација за раководниот персонал по проектот, со определување на одделните должности и главни одговорности. Треба да се приложат и автобиографиите на експертите за одделните должности.

Партнерите треба да се потрудат да формираат балансиран тим како искуство, квалификации и капацитет.

7. Информација и публицитет

Согласно Регулативите на ЕЗ и Програмата, корисниците треба да ги промовираат своите проекти и додадената вредност на средствата на Заедницата.

Во рамките на проектот Водечкиот партнер или секој од партнерите по проектот треба да спроведува комуникациони и промотивни активности (медиумски кампањи, настани, промотивни и информативни материјали, електронски канали и др.). Сите партнери по проектот мораат да ги наведат конкретните мерки кои треба да се преземат во тој поглед, како и за ширење на резултатите по проектот. Сите трошоци за предложените мерки треба да бидат вклучени во финансискиот план на проектот и искажани во извештаите во Формуларот на буџетот. Исто така треба да се споменат лицата кои ќе имаат корист од проектот, а може и да се наведат и други целни групи како власти на различни нива, претпријатија, НВО, други проекти сврзани со истите прашања како во предложениот проект, јавноста и медиумите. Тие активности треба да се оценат најпосле, за да се утврди нивното влијание врз целните групи (средствата и методите на оценка треба да се споменат во табелата). Корисниците треба да се согласат да бидат вклучени во список кој ја содржи следната информација: имиња на корисниците, имиња на проектите и износ на средствата одобрени за јавно финансирање на соодветните проекти.

Формулар за аплицирање - Дел 3

Табела 1 – ВКУПЕН БУЏЕТ ЗА ПАРТНЕРИТЕ ПО ПРОЕКТОТ

Табела 1 – Имињата на партнерите по проектот, при што ќе се започне од ПП1 (Водечки партнер), кодот на земјата и вкупниот финансиски придонес се пополнуваат автоматски кога ќе завршите со ФА дел III.

Табела 2 – ДЕТАЛЕН ПРЕГЛЕД НА БУЏЕТСКИТЕ ЛИНИИ НА ПАРТНЕР (ПП1, ПП2, ПП3 и т.н.)

Сите партнери по проектот одделно ја пополнуваат Табела 2 (ПП1 до ПП10) – бројот на секој од нив е соодветен на неговиот број од Табела 1 (ПП1, ПП2, ПП3 и т.н.) и прикажуваат преглед на трошоците за кои секој од нив е одговорен за време на спроведувањето на проектот. Бројките во колоната "единица стапка" треба да се без ДДВ. Износот на ДДВ право (вкупно) не се пресметува автоматски и треба да биде пополнет од страна на секој партнер во редот "Подобен ДДВ" на крајот од Табела 2.

Табела 2 (вкупно)– ДЕТАЛЕН ПРЕГЛЕД НА БУЏЕТСКИТЕ ЛИНИИ ПО ГОДИНИ се пополнува автоматски и прикажува детално резиме на трошоците по проектот за Буџетските линии и суб-линии.

🔥 ВАЖНО Со цел правилно оценување, многу е важно, за имплементацијата и известувањето за проектот секој од партнери во проектот да ја пополни Табела 2 внимателно, точно и логично со активностите на проектот. Користењето на вистинските единици-мерки (час, ден, месец, километри и сл) и бројот на единици во процесот на буџетирање овозможуваат да се избегнат идните проблеми во известувањето и уште поважно, за повратокот на парите со кои се покриваат трошоците. На пример: единицата "месечно" е за 8 часови, 22 работни дена; "со скратено работно време" не е единица; два дена семинар не секогаш значи три сместување и четири дневници.

Табела 3 – ЗБИРЕН ПРЕГЛЕД НА БУЏЕТСКИТЕ ЛИНИИ ПО ГОДИНИ

Табела 3 се пополнува автоматски и прикажува резиме на трошоците по проектот само за Буџетските линии и годините.

Табела 4 - ЗБИРЕН ПРЕГЛЕД НА БУЏЕТСКИТЕ ЛИНИИ ЗА ПАРТНЕРИТЕ ПО ПРОЕКТОТ

Оваа табела се пополнува автоматски и дава информација за распределбата (балансирана/небалансирана) на буџетот на проектот меѓу партнерите. Информацијата за сумата на дозволен ДДВ се изразува автоматски.

Табела 5 – ИЗВОРИ НА ФИНАНСИРАЊЕ НА ПРОЕКТОТ/ПРИДОНЕС НА ПАРТНЕРИТЕ

Во Табела 5 се пополнуваат изворите на национално кофинансирање – се обезбедува 15 % државно финансирање и доколку е применливо (не е задолжително) сопствен придонес и/или други извори.

↓ ВАЖНО

Кофинансирањето на ЕУ не треба да надминува 85% од вкупните трошоци по проектот.

ИЗЈАВАТА ЗА ПАРТНЕРСТВО И КОФИНАНСИРАЊЕ се пополнува автоматски. Секој проектен партнер треба да ги пополни името и позицијата на својот законски застапник и датумот. По печатењето декларацијата треба да се потпише и да се стави печат. Во хартиена верзија овој документ треба да се достави во број кој кореспондира со проектните партнери.

Управувачкиот орган го зачувува правото да предлага на ЗКС намалување на трошоците по проектот.

3 Прилози

3.1 Прилози (А)

Следните Прилози треба да се пополнат согласно образецот и да се достават заедно со Формуларот за аплицирање:

A1. Апликационен формулар и анекси.

A2. Документи за авторизација (полномошно, решение итнод правните претставници на (во случај апликацијата и декларациите кои се во прилог да не се потпишани од Водечкиот партнер/партнер) – во оригинал.

A3. Резиме на проектот

↓ ВАЖНО

Резимето на проектот треба да се пополни на англиски, македонски и бугарски јазик. Во случај на несоодветност меѓу трите верзии, англиската верзија ќе има предност.

A4. CV- ја на раководниот тим на проектот

Имајте во предвид дека една личност не може да учествува во проектниот тим на повеќе од два проекти и не може да држи повеќе од една позиција во рамки на проектниот тим.

A5. Договор за партнерство

A6. Изјава за подобност

A7. Изјава под заклетва

A8. Изјава за превземање обврски

A9. Изјава дека вклучениот ДДВ во апликацискиот образец не е повратлив. (ако го има)

3.2 Прилози (B)

Следните Прилози треба да се пополнат и достават заедно со Формуларот за аплицирање:

B1. Документарни и други докази (оригинал или заверена копија и превод на англиски јазик) за последниот правен статус на сите партнери.

B2. Одлука на раководното тело на апликантот (Локален совет/Борд на директори или слично тело) за отпочнување на проектот и за неговата имплементација (оригинал или заверена копија за верно на оригиналот- копија)

B3. Придружни документи САМО КАЈ ПРОЕКТИ СО ИНВЕСТИЦИСКА ПОДРШКА

V3.1. Во случај да се предвидени градежни работи: се доставуваат документи со кои се потврдува правото на сопственост/ концесија на земјиште и/или објект:

- Акт за сопственост или сертификат за материјален имот, предмет на градежните активности (**нотарски заверена копија**)
- Одлука од раководниот орган на апликантот и онаму каде што тој не е сопственик – договор со сопственикот, во кој јасно е наведено дека имотот се дава на располагање за целите на проектот за **најмалку 5 години по завршување на проектот. (нотарски заверена копија)**

V3.2. Нотарски заверена изјава од сопственикот на земјиште/објект дека земјиштето/објектот е:

- ослободен од обврски;
- не е предмет на судски постапки;
- не е предмет на тужби согласно релевантното законодавство;

V3.3. Во случај на набавка на опрема: треба да се приложи техничка спецификација на материјален имот;

V3.4. Во случај на инвестиционите активности се бара дозвола за минување низ приватен имот: согласноста на сопствениците мора да се добие и презентира во правна форма придружена со копија на акт за сопственост (копија заверена на нотар**);**

V3.5. Во случај на инвестициски активности на територии со специјален статус: потребна е релевантна документација согласно националното законодавство (во оригинал или нотарски заверена копија**);**

V3.6. Во случај на инвестициски активности за реновација на културни споменици: потребна е релевантна документација согласно националното законодавство (во оригинал или нотарски заверена копија**);**

В3.7. Копија од писмото издадено од релевантен орган во кое јасно е наведено дека е не е потребен документ за влијанието врз животната средина (**нотарски заверена копија**); или

Копија од документот за позитивно влијание врз животната средина (позитивно мислење од релевантниот орган), согласно националното законодавство (**нотарски заверена копија**)

В3.8. Заверен основен градежен проект и правосилно одобрение за градба (ако е применливо на релевантната легислатива)

В3.9. Најнови фотографии од местото. На позадината од фотографиите потребно е да стои **името на апликантот, местото, точната локација на објектот на фотографијата, датум.**

Секакви други документи по проектот можат да се достават како Прилози.

⚡ ВАЖНО

Во случај горенаведените документи да не се на англиски јазик, мора да биде приложен превод на документите или превод на релевантните делови од документите кои ја докажуваат подобноста на партнерите.

Прилози (С)

Следниот Прилог се доставува за информација:

С. Договор за финансиска помош – приложениот договор е само индикативен.

⚡ ВАЖНО

Сите копии треба да бидат заверени од соодветниот партнер или Водечкиот партнер со натпис **"Верно на оригиналот!"**.

За информација, следниве прилози треба да се достават по барање, во периодот пред да се склучи договор:

- Копија од сметките на партнерите – Завршна сметка, биланс на успех за 2009 и 2010 (*заверено од партнерот како верно на оригиналот*);
- Копија од сертификатите за регистрација на партнерите или националниот регистарски код и ДДВ регистрација (ако е применливо) (*заверено од партнерот како верно на оригиналот*);
- Копија од документ издаден од релевантен орган дека немаат неплатени обврски (даноци и социјално осигурување) не постар од 6 месеци од датумот на аплицирање или план за реструктуирање на долгови ако постои (**нотарски заверен**);
- Изјава од сите партнери дека се запознати со дефиницијата на нерегуларностите и измама во дадениот образец.

4 Каде и како се доставуваат предлог-проектите

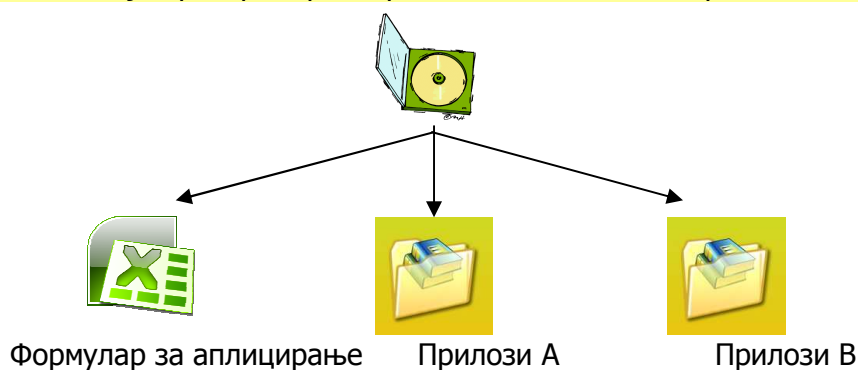
Секој Формулар за аплицирање треба да биде подврзан (заедно со Прилозите) така што да не може страните да се извадат од целиот комплет. Насловната страна на Формуларот за аплицирање мора да биде јасно видлива и апликантот на неа треба да напише <Име на проектот>, <Име на Водечкиот партнер>, <Потпис и печат на Водечкиот партнер>.

На CD или DVD треба да се приложат полната електронска верзија на Формуларот за аплицирање и прилозите кон него (сите документи издадени од трети страни треба да се скенираат).

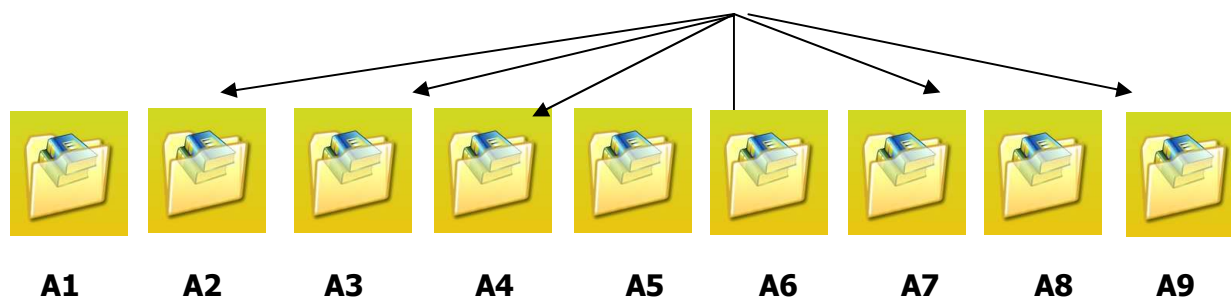
Електронската верзија треба да снимена во Excel.

ВАЖНО

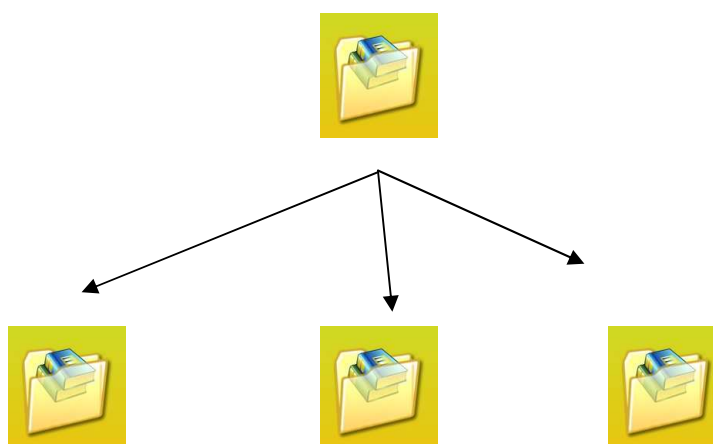
Сите придружни документи треба да се скенираат и да бидат снимени под ист назив, согласно документите за секој партнер и архивираат во следните електронски папки:

Прилози А

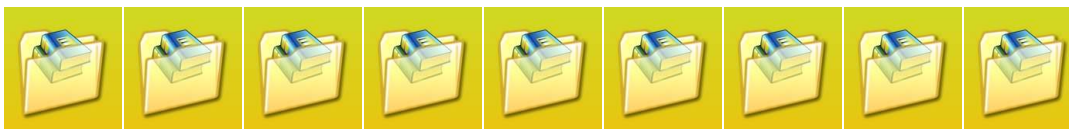
Прилози В

В1

В2

В3

Под-папки В.3

В.3.1

В.3.2

В.3.3

В.3.4

В.3.5

В.3.6

В.3.7

В.3.8

В.3.9

За технички и архитектонски планови каде е невозможно да се направи скенирање, треба да се обезбеди електронска верзија.

⚡ ВАЖНО

Електронскиот формат треба да ја содржи апсолутно идентичната информација со печатената верзија.

Предлог-проектите се доставуваат во запечатен коверт по препорачана пошта, приватна курирска служба или на рака (На доносителот ќе му се издаде Потврда за примање со потпис и назначен датум) на долунаведената адреса:

Поштенска адреса, адреса за доставување на рака или по курир**ЗТС Ќустендил**

Република Бугарија

Ќустендил 2500,

Ул. „Марин Дринов“ бр. 7

ЗТС – Подрачна канцеларија

Општина Струмица 2400

ул. Благој Мучето 66

(градски парк)

кат 2

На ковертот треба да биде назначено:

- Буџетска линија бр.: 2007СВ16ИРО007 – 2011 и
- **полното име и адреса на** апликантот

Документи кои се **доставени на кој било друг начин** (на пр. по факс или по ел. пошта) или доставени на други адреси, **ќе бидат отфрлени**.

Документите за аплицирање (Формуларот за аплицирање и прилозите) се поднесуваат **во еден оригинален примерок и 1 копија**, во А4 формат и на електронски носач (CD или DVD).

5 Краен рок за прием на проектните предлози

⚡ ВАЖНО

Крајниот рок за добивање на предлог-проектите е **14 Септември 2011 г, до 16.00 часот**.

Секој предлог-проект заведен **по истекот на крајниот рок**, автоматски **се отфрла**, дури и кога на поштенскиот жиг се гледа датум поранешен од крајниот рок или ако задоцнувањето е заради курирската служба.

6 Оценка и избор на предлог-проекти

Критериумите за оценка и избор на предлог-проектите изготвени од Управувачкиот орган, заедно со Националниот орган и Заедничкиот технички секретаријат се одобруваат од Заедничкиот комитет за следење.

Процесот на оценување ќе биде организиран и подржан од Заедничкиот Технички Секретаријат. Резултатите од сите етапи на оценување ќе бидат соберени во форма на извештај и презентирани пред Заедничкиот комитет за следење за конечна одлука.

Заедничкиот комитет за следење ќе одлучува за одобрување на проектите и за сумата на финансиска поддршка од програмата за секоја операција. Следствено на тоа, секој Водечки партнер ќе биде информиран со официјално писмо потпишано од Управувачкиот орган за одобрувањето/одбивањето на нивниот проект. За одобрените проекти во писмото ќе има информација за следните чекори.

Договорите со Водечките партнери на одобрените проекти ќе бидат подготвени на стандарден образец. Имплементацијата на проектот може да започне само кога двете страни ќе го потпишан договорот – Управувачкиот орган и Водечкиот партнер.

Предлог-проектите се разгледуваат и оценуваат од ЗТС со помош на надворешни оценувачи. Сите предлог-проекти поднесени од апликантите се оценуваат согласно следните чекори и критериуми:

(1) ЧЕКОР 1: ПОСТАПКА НА ОТВОРАЊЕ И АДМИНИСТРАТИВНА ПРОВЕРКА

Се проверува следното:

- **Дали е испочитуван крајниот рок.** Ако крајниот рок не е испочитуван, предлогот автоматски се отфрла.
- Дали предлог-проектот **ги исполнува сите критериуми** дефинирани во **Табелата за проверка на административна усогласеност**. Доколку некој дел од бараната информација недостасува или таа не е точна, предлогот може да биде отфрлен **единствено** врз основа на тоа и нема да се оценува по другите критериуми.

⚡ ВАЖНО

Може да биде побарано дополнително појаснување во поглед на административната усогласеност на предлог-проектите. Ве молиме имајте на ум дека

дополнителна информација/објаснување нема да биде побарано ако со истото се отвара можност за подобрување на предлогот.

ПРОВЕРКА НА АДМИНИСТРАТИВНА УСОГЛАСЕНОСТ

АДМИНИСТРАТИВЕН ДЕЛ (се пополнува од ЗТС)

Број на проектот	
Водечки партнер	
Партнер/и	
Назив на проектот	

Бр.	КРИТЕРИУМИ ЗА АДМИНИСТРАТИВНА УСОГЛАСЕНОСТ	Да	Не
1.	Предлог-проектот е доставен во определениот рок.		
2.	Податоците за идентификација се јасно назначени на предната страна од запечатениот пакет.		
3.	Сите делови на Формуларот за аплицирање и придружните документи се поднесени во еден оригинал и една печатни копии.		
4.	Доставена е електронска верзија на Формуларот за аплицирање и на неговите прилози.		
5.	Предната страна на Апликацискиот формулар е потпишана и ставен е печат.		
6.	Списокот од Апликацискиот формулар и прилозите (Прилог 1) е поднесен и сите страници од Апликацискиот формулар и анексите се означени со бројки согласно списокот.		
7.	Документ за авторизација од правните претставници на партнерите (во случај апликацискиот формулар и приложените изјави да не се потпишани од правните претставници на Водечкиот партнер/партнери) (Прилог А2) – се доставува во оригинал.		
8.	Доставено е резиме на проектот на 3 (три) јазика: англиски, бугарски и македонски. (Прилог А3)		
9.	Формуларот за аплицирање е уредно пополнет во согласност со обрасците.		
10.	Сите делови во Формуларот за аплицирање се пополнети на англиски јазик.		
11.	CV-јата на проектниот тим се доставени на англиски јазик (Прилог А4)		

12.	Доставен е Договор за партнерство со ставен печат и потпишан од сите партнери (Прилог А5)		
13.	Доставена е Изјава за подобност потпишана од водечкиот партнер (Прилог А6)		
14.	Доставена е Изјава под заклетва потпишана од Водечкиот партнер и од сите партнери (Прилог А7).		
15.	Изјава за партнерство и кофинансирање потпишана и со печат од секој од партнерите.		
16.	Изјава за превземање обврски потпишана и со печат од секој од партнерите. (Прилог А8).		
17.	Изјава дека ДДВ-то вклучено во формуларот не е повратлив трошок (Прилог А9)		
Бр.	ПРИДРУЖНИ ДОКУМЕНТИ	Да	Не
18.	Доставени се документарни и други докази (во оригинал или заверена копија) за последниот правен статус на сите партнери (издадени не подоцна од 6 месеци пред датаумот на аплицирање <i>(заверени на нотар)</i>)		
19.	Доставена е Одлуката на Локален совет (Општински совет)/Одборот на директорите или друг соодветен орган за изработка и спроведување на проектот (оригинал или заверен од партнерот дека е вистинска копија на оригиналот)		
Бр.	ПРИДРУЖНИ ДОКУМЕНТИ ВО ВРСКА СО ИНВЕСТИЦИСКИТЕ АКТИВНОСТИ	Да	Не
20.	Кај проектите кои вклучуваат градежни работи, треба да се обезбедат следните документи кои го потврдуваат правото на сопственост или концесија врз земјиште и/или објект:		
20.1.	Акт за сопственост или документ за јавна сопственост материјален имот, кои се предмет на градежните активности <i>(нотарски заверена копија)</i> .		
20.2.	Одлука на раководниот орган на апликантот, или онаму кадешто апликантот не е сопственик – Договор со сопственикот во кој е јасно кажано дека имотот се дава на слободно користење за целите на проектот за најмалку 5 години од завршувањето на проектот. <i>(нотарски заверена копија)</i> .		
20.3.	Нотарски заверена изјава од сопственикот на земјиште/објект дека земјиштето/објектот е: <ul style="list-style-type: none"> - ослободен од обврски; - не е предмет на судски постапки; - не е предмет на тужби согласно релевантното законодавство; 		
21.	<i>Во случај на Набавка на опрема треба да се приложи Техничка спецификација на материјален имот.</i>		
22.	Доколку се работи за инвестициони активности кои преминуваат преку приватна територија , треба да се добие согласност на сопственикот во соодветна правна форма, заедно со копија од документот за сопственост <i>(копија заверена од нотар)</i> .		

23.	Во случај на инвестициони активности на територии со специјален статус , се доставува соодветната документација во согласност со националното законодавство.		
24.	Во случај на инвестициони активности за културни споменици се доставува соодветната документација во согласност со националното законодавство. (копија заверена на нотар).		
25.	Копија од писмо, издадено од соодветниот орган во кое јасно се назначува дека не се бара Оценка за влијанието врз животната средина (копија заверена од нотар) или Копија на позитивна Оценка за влијанието врз животната средина (позитивно мислење од соодветниот орган) што се бара согласно националното законодавство (копија заверена од нотар)		
26.	Одобрен/заверен Детален Урбанистички план и издадена дозвола за градење (доколку тоа е применливо согласно соодветното законодавство).		
27.	Последни фотографии од локацијата со пополнето име на апликантот, место, точна локација на објектот на фотографијата, датум.		
КОМЕНТАРИ		Да	Не
Предлог-проектот ги задоволува сите критериуми за административна усогласеност.			
Име на оценувачот:		Потпис на оценувачот:	
		Датум на оценувањето:	

ВАЖНО

Само предлози кои одговараат на сите критериуми наведени погоре во листата за проверка на административната усогласеност ќе бидат оценети во фазата на проверка на подобност.

(2) ЧЕКОР 2: ПРОВЕРКА НА ПОДОБНОСТ

Проверката на подобност е дел од оценувањето на предлог-проектот врз основа на следните критериуми за подобност:

ПРОВЕРКА НА ПОДОБНОСТА

АДМИНИСТРАТИВЕН ДЕЛ (се пополнува од ЗТС)

Број проектот	на	
Водечки партнер		
Партнер/и		
Име проектот	на	

Бр.	КРИТЕРИУМИ ЗА ПОДОБНОСТ	ДА	НЕ
1.	Апликантот поднесува само еден предлог проект како Водечки партнер.		
2.	Вклучен е барем по еден партнер од секоја страна на границата.		
3.	Водечкиот партнер е регистриран најмалку 12 месеци пред истекот на крајниот рок за аплицирање со проектни предлози со овој Повик. (Прилог В1)		
4.	Сите партнери се подобни организации (јавни тела/ јавни установи / непрофитни организации регистрирани во подобната област. (Прилог В1)		
5.	Проектот е во согласност со дадените Приоритетни оски и Клучни области на интервенција наведени во насоките за аплицирање. (ФА Дел 2, раздел 1.1)		
6.	Проектните активности се лоцирани во подобниот регион. (ФА Дел 2, раздел 3.5)		
7.	Периодот на имплементација е во согласност со лимитите за траење на проектите дадени во Насоките за аплицирање. (ФА Дел 2, раздел 1.1 и 3.6)		
8.	Вредноста на финансиската поддршка е во согласност со лимитите дадени во Насоките за аплицирање. (ФА Дел 2, раздел 2.2 и Дел 3, табела 2)		
9.	Размерот на ко-финансирање од ЕУ и националните фондови е во согласност со лимитите дадени во Насоките за аплицирање (ФА Дел 2, раздел 2.1 и Дел 3, табела 5)		
10.	Барем еден од следните услови е исполнет: заедничка изработка, заедничко спроведување, заеднички персонал, заедничко финансирање. (ФА Дел 2, раздел 1.1)		

КОМЕНТАРИ			Да	Не
Предлог-проектот ги задоволува сите критериуми за подобност.				
Име на оценувачот:	Потпис на оценувачот:	Датум	на	
		оценувањето:		

ВАЖНО

Само предлози кои одговараат на сите критериуми наведени во горниот список за проверка на подобноста ќе бидат оценети во фазата за техничка оценка и оценка на квалитетот.

(3) ЧЕКОР 3: ТЕХНИЧКА ОЦЕНКА И ОЦЕНКА НА КВАЛИТЕТОТ

Се прави оценка на квалитетот на предлозите, вклучувајќи го предложениот буџет и капацитетот на апликантот и неговите партнери во согласност со критериумите за оценка наведени подолу во Табелата за оценка.

ТЕХНИЧКА ОЦЕНКА И ОЦЕНКА НА КВАЛИТЕТОТ**ТЕХНИЧКА ОЦЕНКА И ОЦЕНКА НА КВАЛИТЕТОТ (се пополнува од УО)**

Број на проектот	
Водечки партнер	
Партнер/и	
Наслов на проектот	

КАПАЦИТЕТ ЗА УПРАВУВАЊЕ

Бр.	КРИТЕРИУМИ ЗА ИЗБОР	Макс. поени	Реф.	
1.	Партнерите имаат искуство во управување со слични или други проекти финансирани од ЕУ	5	Дел 1 д.1.3	
	<i>Сите партнери имаат спроведено 3 или повеќе проекти</i>			5 поени
	<i>Сите партнери имаат спроведено барем 1 проект</i>			4 поени
	<i>Некои од партнерите имаат спроведено проекти</i>			2-3 поени
	<i>Ниеден од партнерите нема искуство</i>			1 поен
2.	Предложениот тим за проектот поседува капацитет за управување со проект	5	Дел 2 д.6.1 д.6.2 и Биографии на предложен иот тим	
	<i>Целиот проектен тим има искуство во управувањето со проекти</i>			5 поени
	<i>Некои од проектниот тим имаат искуство</i>			2-4 поени
	<i>Никој од проектниот тим нема искуство</i>			1 поен
3.	Учество на партнерите во тимот за управување со проектот	5	Дел 2 д.6.1 и д.6.2	
	<i>Рамномерно учество на сите партнери</i>			5 поени
	<i>Нерамномерно учество, но сите партнери се</i>			3-4 поени

	<i>вклучени</i>			
	<i>Во случај на неколку партнери – некои од нив да не учествуваат</i>	2 поена		
	<i>Во случај на 2 партнера – едниот не учествува</i>	1 поен		
4.	Персонал, технички капацитет и финансиска стабилност на партнерите по проектот		5	Дел 1 д.2.2
	<i>Сите партнери имаат постојан персонал, добар технички капацитет и финансиска стабилност</i>	5 поени		
	<i>Некои од партнерите имаат постојан персонал, добар технички капацитет и финансиска стабилност</i>	2-4 поени		
	<i>Новоосновани организации/нема стабилност на сите партнери</i>	1 поен		
	ВКУПНО		20	
УСОГЛАСЕНОСТ СО ПРОГРАМАТА И ДРУГИ ДОКУМЕНТИ И СТРАТЕГИИ				
Бр.	КРИТЕРИУМИ ЗА ИЗБОР	Макс. поен и	Реф.	
5.	Проектот е релевантен на општата и специфичните цели на програмата		5	Дел 2 д.3.1
	<i>Релевантен на општата и специфичните цели на програмата</i>	5 поени		
	<i>Делумно релевантен на општата и специфичните цели на програмата</i>	2-4 поени		
	<i>Не е релевантен на општата и специфичните цели на програмата</i>	1 поен		
6.	Проектот е релевантен на целите на една од приоритетните оски и една од областите на интервенција и соодветните индикатори		5	Дел 2 д.3.2
	<i>Јасна релевантност</i>	5 поени		
	<i>Делумна релевантност</i>	2-4 поени		
	<i>Никаква релевантност</i>	1 поен		
7.	Целните групи се јасно определени и стратешки избрани		5	Дел 2 д.3.4
	<i>Јасно определени и количински изразени целни групи</i>	5 поени		
	<i>Нејасен приказ на целните групи</i>	2-4 поени		
	<i>Не се определени целни групи</i>	1 поен		
8.	Проектот исполнува еден или неколку од критериумите за соработка: заедничка изработка, заедничко спроведување, заеднички персонал, заедничко финансирање		5	Дел 2 д.1.2
	<i>Ги исполнува сите 4 критериуми</i>	5 поени		
	<i>Исполнува 3 од критериумите</i>	3 поени		
	<i>Исполнува 2 од критериумите</i>	2 поена		
	<i>Исполнува 1 од критериумите</i>	1 поен		
9.	Кохерентност на проектот со други програми и/или стратегии		5	Дел 2 д.5.1 д.5.2
	<i>Јасно изразена кохерентност</i>	4-5 поени		

	<i>Нејасна или слаба кохерентност</i>	<i>2-3 поени</i>		
	<i>Нема кохеренција</i>	<i>1 поен</i>		
10.	Проектот ги содржи сите елементи на додадена вредност кои обезбедуваат кохерентност по следните хоризонтални теми: еднакви можности, еколошко влијание, иновативни елементи		5	Дел 2 Д.5.3 Продолжува
	<i>Кохерентност со 3 од хоризонталните теми</i>	<i>5 поени</i>		
	<i>Кохерентност со 2 од хоризонталните теми</i>	<i>3 поени</i>		
	<i>Кохерентност со 1 од хоризонталните теми</i>	<i>2 поена</i>		
	<i>Никаква додадена вредност</i>	<i>1 поен</i>		
	ВКУПНО		30	
МЕТОДОЛОГИЈА				
Бр.	КРИТЕРИУМИ ЗА ИЗБОР		Макс. поени	Реф.
11.	Предложените активности по проектот се соодветни и усогласени со целите и очекуваните резултати		5	Дел 2 д. 3.3 и д. 3.5
	<i>Усогласеност меѓу целта, активностите и резултатите</i>	<i>5 поени</i>		
	<i>Не толку добро усогласени активности</i>	<i>2-4 поени</i>		
	<i>Ниско ниво на усогласеност</i>	<i>1 поен</i>		
12.	Прекугранично влијание на проектот		10	Дел 2 Д 1.3 Продолжува
	<i>Силно прекугранично влијание</i>	<i>10 поени</i>		
	<i>Слабо, нејасно/сомнително прекугранично влијание</i>	<i>5 поени</i>		
	<i>Никакво прекугранично влијание</i>	<i>1 поен</i>		
13.	Акционен план и одговорности на партнерите		5	Дел 2 д.3.6
	<i>Јасен и изводлив акционен план и одговорности на партнерите</i>	<i>5 поени</i>		
	<i>Некои активности не се добро образложени/некои одговорности се нејасни</i>	<i>2-4 поени</i>		
	<i>Нејасен акционен план и одговорности на партнерите</i>	<i>1 поен</i>		
14.	Ниво на ангажираност и учество на партнерите по проектот во активностите		5	Дел 2 Д.3.5
	<i>Рамномерно учество на сите партнери</i>	<i>5 поени</i>		
	<i>Нерамномерно распределба на активностите помеѓу партнерите по проектот</i>	<i>3-4 поени</i>		
	<i>Кај проект со неколку партнери – не сите од нив учествуваат во активностите на проектот</i>	<i>2 поена</i>		
	<i>Кај проект со 2 партнера – едниот не учествува во активностите на проектот</i>	<i>1 поен</i>		
15.	Показатели за финални продукти и резултати		5	Дел 2 д.4.1 и д.4.2

	<i>Доставени се количински изразени показатели, релевантни на активностите</i>	5 поени		
	<i>Некои показатели се доставени</i>	2-4 поени		
	<i>Не се доставени никакви показатели или доставените не се релевантни на активноста</i>	1 поен		
16.	Потенцијален мултипликативен ефект на проектот и одржливост на очекуваните резултати по завршувањето на финансирањето од ЕУ		5	Дел 2 д.4.3 д.4.4
	<i>Можности за мултиплицирање на проектот и добра одржливост</i>	5 поени		
	<i>Сомнителен мултипликативен ефект и одржливост</i>	2-4 поени		
	<i>Никаков можен мултипликативен ефект и одржливост</i>	1 поен		
	ВКУПНО		35	
БУЏЕТ				
Бр.	КРИТЕРИУМИ ЗА ИЗБОР		Макс. поени	Реф.
17.	Проценетите трошоци се неопходни за спроведувањето на проектот		5	Дел 3 Продолжува
	<i>Сите проценети трошоци се подобни и неопходни за спроведувањето на проектот</i>	5 поени		
	<i>Некои трошоци не се релевантни на предложените активности</i>	2-4 поени		
	<i>Повеќето проценети трошоци не се стриктно неопходни за спроведување на проектот</i>	1 поен		
18.	Трошоците се проценети врз основа на реални пазарни цени		5	Дел 3 Табела 2
	<i>Сите трошоци се проценети врз основа на пазарните цени</i>	5 поени		
	<i>Некои од трошоците не се проценети врз основа на пазарните цени</i>	2-4 поени		
	<i>Повеќето од трошоците не се проценети врз основа на пазарните цени</i>	1 поен		
19.	Детален преглед на распределбата на буџетот помеѓу партнерите		5	Дел 3 Табела 4

	<i>Рамномерна распределба на буџетот помеѓу партнерите</i>	<i>5 поени</i>		
	<i>Еден или неколку партнери имаат буџет кој е 2-3 пати помал од буџетот на партнерите</i>	<i>2-4 поени</i>		
	<i>Еден или неколку партнери имаат буџет кој е 5 пати помал од буџетот на партнерите</i>	<i>1 поен</i>		
	ВКУПНО за одделот		15	
	ВКУПНО		100	
КОМЕНТАРИ				
Препораки				
Име на оценувачот:		Потпис на оценувачот:		Датум на оценка:

↓ ВАЖНО

- Само проекти со 65 поени и повеќе ќе бидат предложени за финансирање
- Ако критериумот не е применлив за одреден тип на проекти се дава просечна оценка

Забелешка за дел 1. Управувачки капацитет

Ако вкупната просечна оценка **е помала од 10 поени** за делот 1, предлог-проектот **нема да биде предложен за финансирање.**

Забелешка за дел 2. Усогласеност со програмата и другите документи и стратегии

Ако вкупната просечна оценка **е помала од 20 поени** за делот 2, предлог-проектот **нема да биде предложен за финансирање.**

📌 ВАЖНО

Имајќи ги во предвид добрите Административни практики, Работната група за оценување **може да го исклучи апликантот во која било фаза** од процесот на оценка согласно Повикот за проектни предлози, ако е очигледно дека не ги исполнува критериумите за подобност.

Привремена селекција

Следствено на евалуацијата, ќе биде формирана табела со листи на рангирани предлози врз основа на нивниот резултат и расположливиот финансиски коверт како и резервна листа врз основа на истите критериуми.

Контакт информации

Управувачки орган

Министерство за регионален развој и јавни работи
ГД "Управување со територијална соработка"
1202, Софија, Р. Бугарија
Ул. Кирил и Методиј 17-19
5 кат, соба 521
Тел: + 359 2 9405 487
Факс: + 359 2 987 07 37

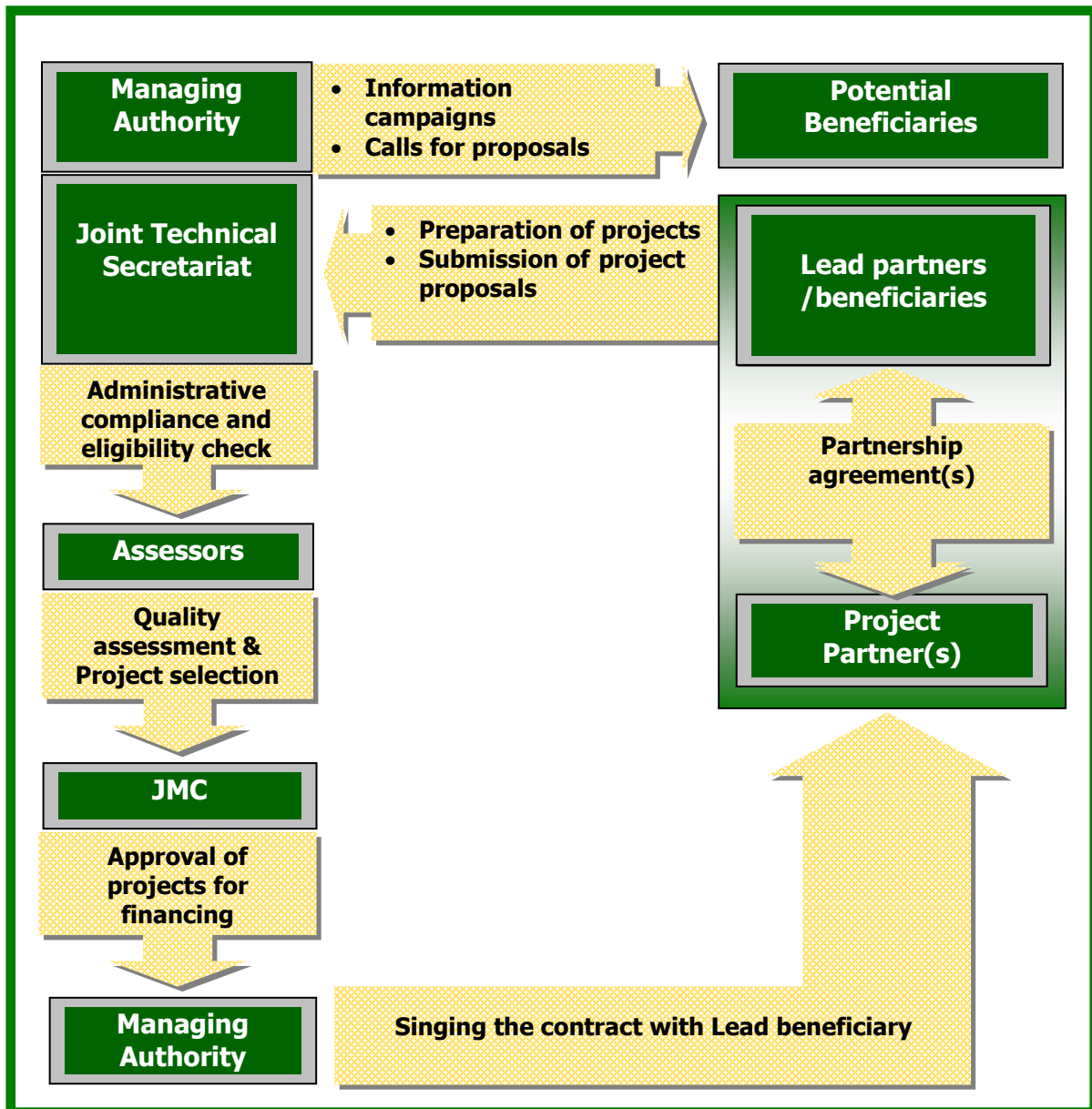
Заеднички Технички Секретаријат

2500, Кустендил, Р. Бугарија
Ул. "Марин Дринов" 7 (Поранешен Пионерски Дом)
Тел: +359 78 55 11 85/3
Тел/Факс: + 359 78 55 11 85

Национален орган

Министерство за локална самоуправа
1000, Скопје, Република Македонија
Ул. Мито Хаџивасилев Јасмин бб
Тел: +389 232 539 50

Евалуација на проектот и процедура на избор

Речник на термини

Апликант	Секое правно лице кое ги исполнува критериумите за подобност и кое поднесува апликација за финансирање од Програмата.
Корисник	Секој апликант чија што апликација е одобрена за финансирање.
Подобни трошоци	Трошоци направени од корисникот, а поврзани со активностите финансирани со програмата кои можат да се финансираат од структурните инструменти, како и од државниот буџет и/или со сопствено учество на Корисникот.
Подобна облас/регион	Пограничниот регион на Република Бугарија ги опфаќа областите Благоевград и Кустендил. Пограничниот регион на Република Македонија ги опфаќа североисточниот, источниот и југоисточниот статистички регион по NUTS III.
Водечки партнер	Кандидат определен од партнерите на проектот како одговорен за координирањето на процесот на изработка, поднесување и имплементација на конкретниот проект.
Управувачки орган	Структурата одговорна за управување со оперативната програма е ГД "Управување со територијална соработка", во рамките на Министерството за регионален развој и јавни работи во Бугарија.
Национален орган	Пандан на Управувачкиот орган на државата партнер - Министерство за локална самоуправа
Приоритетна оска	Стратешки приоритет во рамките на оперативната програма, вклучително група на взаемно поврзани клучни области на интервенција и активности со мерливи конкретни цели.
Партнер	Секој апликант вклучен во проектот.
Проект	Активност за која се бара финансирање во рамките на Програмата, изразено во формуларот за апликација и нејзините анекси.

Речник на кратенки

AA/ OP	Audit Authority/ Надлежен орган за ревизија
AF/ AF	Application Form/ Формулар за аплицирање
BG/ Бг	Republic of Bulgaria/ Република Бугарија
CA/OC	Certifying Authority/Орган за сертификација
CARDS/КАРДС	Community assistance for Reconstruction, Development and Stabilisation/ Помош на Заедницата за реконструкција, развој и стабилност
СВС/ПС	Cross-Border Cooperation/Прекугранична соработка
СВА/АТК	Cost Benefit Analysis/Анализа на трошоците и придобивките
ЕС/ЕК	European Commission/Европска Комисија
ERDF/ЕРДФ	European Regional Development Fund/ Европски Фонд за Регионален развој
EU/EY	European Union/ Европска Унија
DG/ГД	Directorate General / Генерален директорат
GD/OB	Government Decision/ Одлука на владата
ICT/ИКТ	Information and Communication Technology/ Информациска и комуникациска технологија
IPA/ИПА	Instrument for pre accession / Инструмент за предпристапна помош
IT/ИТ	Information Technology/ Информациска технологија
JMC/ЗКС	Joint Monitoring Committee/ Заеднички комитет за следење
JTS/ЗТС	Joint Technical Secretariat/ Заеднички технички секретаријат
LP/ВП	Lead Partner/ Водечки партнер
MA/УО	Managing Authority/Управувачки Орган
MF/МФ	Ministry of Finance (Republic of Bulgaria)/Министерство за финансии (Р.Бугарија)
MIS/МИС	Management Information System/Раководен Информациски Систем
MoU/MP	Memorandum of Understanding/Меморандум за разбирање
MS/ДЧ	Member State/Држава-членка
NA/НО	National Authority/Национален орган
NGO/НВО	Non Governmental Organization/ Невладина организација
NUTS /НУТС	Nomenclature of Territorial Units for Statistics/ Номенклатура на територијалните единици за статистика
OP/ОП	Operational Programme/Оперативна програма
OPRD/ОПРР	Operational Programme Regional Development/ Оперативна програма за регионален развој
PC/ПК	Personal Computer/Персонален компјутер

Phare СВС/ФАРЕ ПС	Phare (P oland H ungary A id for R econstruction of the E conomy) Programme for Cross-Border Cooperation/ ФАРЕ програма за прекугранична соработка (Програма за реструктурирање на економијата на Полска и Унгарија)
PRAG/ПРАГ	Practical Guide to Contract Procedures for EC external actions/ Практичен водич за договорни процедури за надворешните активности на ЕК
RDA/АРР	Regional Development Agency/Агенција за Регионален развој
R&D/И&Р	Research and Development/ Истражување и Развој
SEA/СЕА	Strategic Environmental Assessment/ <i>Стратешка оценка</i> на влијанието врз <i>животната</i> средина
SMEs/МСП	Small and Medium sized Enterprises/Мали и средни претпријатија
SOP/СОП	Sectoral Operational Programme/ Секторска оперативна програма
SWOT/СВОТ	Силни и слаби страни, можности и закани
ТА/ТП	Technical Assistance/Техничка помош
VAT/ДДВ	Value Added Tax/ Данок на додадена вредност